

Daramani Tarawele

BALIMAMUSODEN

KALAN DIYA

ገጽ 1

Ni min fōra mōgo denmisennama ye,
a ka c'a la o bε to i hakili la. Kōfe ni
kunnandiya ma ke, ni mōgo kelen sōrōla
i kerεfe, i n'a fō i muso, k'a ko ja i kun, i
bε d'a la. O de kera Cεwolo ta ye. A
muso ye Jεfen ye. Jεfen bεna i da ciyen
kan.

Da bε ገጽsuma n'a muso Kanifen ye,
sunōgo t'u ye. ገጽsuma ye Cεwolo
badendōgonin ye, ba kelen fa kelen. Nin
bε to a keጽ la.

Ko caman be dijɛso kɔnɔ, hadamaden ma se ka minnu faamu fewu, i ko wolo ni saya, sɔrɔ ni kɔli, kunnandiya ni kunnangoya, juguya ni numanya. Nka kɔlɔsilikelaw be ko caman faamu, u be ko caman jɛfo hadamadenya kɔnɔ. O kow de ye hamadenya kalasiraw ye, hadamadenya ka kan k'a yere temesira bo minnu ni jɔgɔn ce. Minnu be siran kunnangoya jɛ, olu be jinini ke dije kalasiraw fe, k'u ka dijɛsosigi boloda, ka si sɔrɔ a kɔnɔ, ka sɔrɔ ke a kɔnɔ, k'a lafiya sɔrɔ a kɔnɔ.

O mana ke cogo o cogo, ko bɛɛ te se ka ke hadamaden sago ye k'a ke i ko fiɛ kelen si t'a la. Hadamaden ka fili be fiɛ latige tuma caman. O be Ala ka se kɔnɔ, k'a jira hadamaden na k'a te se ka ke fen were ye danfen ko.

Hadamaden ye danfenw na fisamanci ye ka d'a ka hakilitigiya kan. Hadamaden bɛɛ ka fisamanci ye min mana kunnandiya sɔrɔ. Kunnandiya ye dakan ye. Bamananw ko dakan te karaba... ko kun be di, kuntere te di. A be fo kumadonsow fe fana ko, ce wuli ka bo i sigiyɔrɔ la, o ye tiɛ ye, nka wuli ka bo i nakan kan, o ye nkalon ye.

Sigida o sigida, diya be yen goya be yen. Dakɔnɔna y'o taamasiyen do ye, jin ni nen ka sigi la. U be kele, u be diya. Bamanan ko kele de be sigi diya, bawo kele ko ye diya ye.

Nka sigi min mana ke k'a kele te ban, o sigi man di, o sigida ko ye tineni ye. A mana ke ga kɔnɔna ye wo, a mana ke du kɔnɔna ye wo, a mana ke kin kɔnɔna ye wo, a si kɔnɔna kele man kan ka ke keɛbanbali ye.

Nka hadamadenw danna k'u dusu bo jɔgɔn na, ko be ga dow kɔnɔ bɛɛ te min don, ko tun be jɔnkɔrɔ ka ga kɔnɔ, ko belebele, nka mɔgɔw tun t'a don.

* *
*

Dalakɔrɔ dugu te duguba ye nka a dugumɔgɔw tun ye cesiri ke u sinsinbere ye. Balo be sɔrɔ, nisɔndiya be dugu kɔnɔ. Ben yere fana be yen k'o sababu ke furuɔɔgonyaw ye. Balimaya tun ye Dalakɔrɔ hadamadenya ye. Jamu fila tun te dugu kɔnɔ. Bɛɛ tun ye kelen ye.

Cesama wolola Dalakɔrɔ, ka mo Dalakɔrɔ, a kelen b'a ba n'a fa bolo, dogo t'a la kɔrɔ t'a la. Gaba kɔnɔna de tun ka di,

baarakɛbolo ka ca, sɔrɔ bɛ kɛ, foroba ka di. Cɛsama ma gɛlɛya sidɔn k'a kelen b'a bangebaaw bolo. Cɛsama ba tun ma furu ko muso don ten. Jateminɛw tun kɛra walasa furu ko ka kɛ hɛrɛ ye. Taamasiyɛnw ma jateminɛna ni kolɔsilikɛla sɛbɛw nɛgen.

Cɛsama ba kɛra muso sabalilen ye furu kɔnɔ. N'i ko bonya, a ye bonya sidɔn, ni ko danbe, a ye furu danbe sigi. Cɛsama ba tun ye hɔrɔn ye. A ka hɔrɔnya ye a denke Cɛsama barika Dalakɔrɔ dugu kɔnɔ. Cɛsama kɛra dabakalaminɛna ŋana ye. Tɔncikeyɔrɔw la dalakɔrɔkaw tun b'a gen ka dɛsɛ a la. Baara o baara, ni Cɛsama tun y'a yɛrɛ bila o la, a bɛ ŋɛsɔrɔ a la ka tɛmɛ mɔgɔ tɔw kan. Hali ŋɛnajɛkɛnɛw kan, Cɛsama filanw tun bɛ ŋɛbɔ a fɛ.

Cɛsama ŋɔgɔn den tɛ kɛ mɔgɔ ko i ka nimisa i ka bange la. Waraba den kelen ka fisa ni jakumaden segifa ye. Cɛsama kɛra waraba den kelen ye. A y'a bangebaaw sɔrɔ cɛsiri min na, a y'a ta juguya n'u ta ye. Tile tɛ bɔ k'a sɔrɔ so, fitiri t'a sɔrɔ so. Bangebaaw yɛrɛ labanna ka Cɛsama jalaki o sɛnɛkɛcogo la. Nka ni Cɛsama ka o cikɛcogo tun tɛ, mɔgɔw tun tena ŋɛbɔ u fɛ u ka ganin

kɔnɔ, k'o sababu kɛ u ka ŋɔmasaya ye, bawo den bɛɛ n'a kuntere, muso bɛɛ fana n'a kuntere denko la. N'o ye tiŋɛ ye, cɛ bɛɛ fana n'a kuntere don musoko ni denko la.

Bamananna, den kelen bangebaaw bɛ u teliya a ka se ka furu kɛ. Cɛsama m'a yɛrɛ bɔ den kelen tɔw la. A fa konna ka muso ŋini a ye, ko tɛ ten, balo bɛ, saya bɛ. Ni Cɛsama y'a si sɔrɔ k'a sɔrɔ olu ma sa, o ye kunnandiya ye, o ye lafiya ye olu ma. Modentigiya ka di ŋonnin bɛɛ ye.

Cɛsama ka maminɛmuso sɔrɔ, o ma balan, furu keli fama ma mɛɛn o kɔfɛ. Cɛsama tɛ fugari ye, dɛsɛbaato tɛ, mɔgɔlankolon tɛ, a ba ka ŋi, a fa ka ŋi, mɔgɔ tɛ sika-sika k'i denmuso d'o ma furu la. Dasun kɛra Dalakɔrɔ npogotigi garijɛgɛdumantigi ye, min furula Cɛsama ma. A tun ka di dugu bangebaa caman ye k'u denmuso ye Cɛsama ka so daamu ni hakililatigɛ la.

Dasun bɛ san kelen dafa Cɛsama ka furu la waati min, a bangerɛ denmuso kelen na. Bɛɛ ko Dasun ka furu bɛ diya ! Denmuso folo in tɔgɔ dara ko ŋɛba. Cɛsama bangebaaw

nisɔndiyara kosɛbɛ, bawo muso furuli man gɛlɛn, den wololi y'a damako ye.

Ko dɔ waleyali bɛ kɛ hadamaden kɔnɔ, a b'a ŋaniya siri folɔ yanni Ala bɛ sɔn. A tun ka di Cɛsama ye a muso Dasun k'a denw wolo, a den cɛmanw, u mɔkɛ n'u mɔmuso k'u ye u ŋɛ na, k'u ta u bolo la, k'u bamu, k'u latulonkɛ, u k'u yɛrɛw ŋɛnajɛ. Ŋɛba binna a fa n'a ba minnifilɛn kɔnɔ, kuma tɛ a mɔkɛ n'a mɔmuso ma. A ko diyara u ye fo k'a dɔn, u bɛɛ ye Ŋɛba ladon koŋuman, k'a kolɔsi kosɛbɛ.

Ŋɛba nana taama o ladoncogo ŋuman kɔnɔ, a bɛ boli-boli ka taa yɔrɔ bɛɛ, a file ka di. A mɔkɛ hakili bɛ mɔdenkenin na waati min, o ka kɛ Ŋɛba dɔgɔkenin ye, a ye diŋɛ to. O waati Dasun kɔnɔma don, nka kɔnɔ in tun tɛ bɛɛ ka yeta ye. A burankɛ sara ni cɛmaninko ye a hakili la.

Burankɛ salɛn, kalo wolonwula tɛmɛna, Dasun ka daga jiginna hɛrɛ ni badɛn na. Den kɛra cɛmanin ye. Burankɛ ka miiriya sabatira a salɛn kɔfɛ. Dasun wo, Cɛsama wo, Cɛsama woloba wo, ka fara balimasira to bɛɛ kan, bɛɛ ka nisɔndiya bonyara, Cɛsama ye denkɛ sɔrɔ.

Cɛsama denkɛ togo dara ko Cɛwɔlɔ, Cɛwɔlɔ kɛra den kunkoloba ye, k'a tenbara bonya, k'a ŋɛkili suran ka bɔ, k'a nunbara pɛtɛ ni nunfile fila yɛrɛkɛlɛn ye. O bɛɛ duguma sa, dabaraba n'a dawolo fila lajɛto tun ye baara ye. Cɛwɔlɔ tun ye mɔgo cɛjugu ye, a ŋɛda gansan tun bɛ mɔgow lasiran. Sara kisɛ kɛlɛn tun tɛ Cɛwɔlɔ ka cɛjuguya kɔrɔ k'a sankɔrɔta.

A kɛra ko Cɛwɔlɔ serɛla. Furancɛ jan ma don a n'a dɔgɔkɛ cɛ. Dɔgɔkɛ in togo dara ko Ŋɛsuma. Cɛwɔlɔ ma min sɔrɔ cɛŋiya la, Ŋɛsuma y'o sɔrɔ Ala barika la. Dasun n'a dɔgɔnin fila tɔra ka kɔrɔ ŋɔgɔn fɛ Dalakɔrɔ. U torra ka ko dɔn. Cɛwɔlɔ nan'a dɔn k'ale ta ye mangoya ye, Dalakɔrɔkaw yɔrɔ ani u yɛrɛ ka du kɔnɔ. A yɛrɛ hakili y'a dancogo kɛ o sababu ye. O bɛ denmisɛnya goya.

Denmisɛnya tɛ kolɔsili la, denmisɛnya tɛ keleya la. Cɛwɔlɔ hakili kɔnna ka dayɛɛ. Dɔɔnin-dɔɔnin, Ŋɛsuma ko goyara Cɛwɔlɔ ye, keleya daminɛna. Cɛwɔlɔ y'a mabɔ a dɔgɔkɛ la dɔɔnin-dɔɔnin. A ma fɛn fo mɔgo ye. A nan'a miiri la k'a yɛrɛ somɔgow bɛ ka ban a la i n'a fo dugumɔgow y'a kɛ cogo min na. A

fana be ban u la, i n'a fo a y'i mabo dugumogow la cogo min.

Ko bangera Cesama ka ga kono, bee ma min lakodon. Juguya wolola Cesama denke fila ni jogon ce, ba-kelen fa-kelen fila ni jogon ce kabini u ma bere bo. Jlesuma be mun kalama, fosi. Cewolo dancogo y'a mangoya. O mangoya ma fura soro. Cewolo kera kononamogo ye. Ni Jlesuma folo de tun bangera Dasun fe, Cewolo ka jjuguya min kera bana ye, bana furakebali, keleya tun tana bange u ni jogon ce fo k'a se nin yoro ma. Cesama ni Dasun fe, nin te kunnandiya ye. U siranna u ko je. Cewolo momuso y'a se ke walasa Cewolo kana ke kononamogo ye. Tuma bee, a tun be baro k'a fe, k'a latulonke cogo min a be se k'a kono soro. Dugumogow ye Cewolo bana ka di a somogow ma. Fo ka na se momuso ka saya ma, Cewolo ma bo a cogo la. A ba n'a fa fana ka teme ni ko jepinini ye dususuma na. O sira la, u ye donnibaa Negeba wele Cewolo furakeli kama.

Dannikela in tun be buguri don, a tun be jiri don, boliw fana tun b'a fe. A nana don min k'i je da Cewolo kan, a ko Cesama ma ko cenin kun ye dannikela kunkolo ye wa a

dabara ye sorokela dabara ye. Juguya min b'a wolo koro juguya gansan te bawo a mana ke ce ye tuma o tuma, a te bali ka mogo faga, fura t'o la.

Nka Cesama k'a ma :

- A laje, i ka fen bo min b'a dusu faga, a ka se k'a dogoke kanu donin.

- O be ke walasa a be mogoya ke mogo tow fe.

Dannikela y'o ke ka Cesama jaabi ka foliw ke a ye. A boto ye Cewolo soro bulon kono. Cewolo y'a fo. A ko Cewolo ma :

- Na i ka taa n bilasira.

Cewolo wulila ka tugu a ko. Sira fe, u ye donin baro. O senfe, cekoroba ko Cewolo ma :

- An be ke teri ye. I be to ka na bo n ye an kaugu la. N'o kera, i bena ko caman faamu, ka se ko caman na fana.

Cewolo y'a ta ke lamineni ye. Waati ni waati, a be fennin do fo Cewolo ye walasa k'a ka dannaya soro. O furance kono, a ko Cewolo ma :

- A fo ka to i kelen na tuma bee o te e toro de ?

Kelennasigi be ko caman jigin mogo hakili la, a caman te ke puman ye. To k'i madon mogow la. O de ka ni. N'i ye mogo soro i b'i hakilinata falen-falen mogo min ta la, i be faamuyali caman soro o kono. Fo mogo de ka soro i la min y'i kunfajogon ye.

Cewolo ye nin kumaw lamem. A y'u faamu nka a ma fen da u kan. Nka, a y'a don ko cekoroba be se ka ke a kumajogon ye, a b'a gundow fo min ye, a ka ca a la, a be magojefenw soro mogo min bolo fana. Cewolo ye kononamogo ye, kuma ka gelen a ma, a te se ka bala ka don cekoroba la.

Cekoroba Negeba ye hadamaden suguya caman ye. O kera sababu ye, a ka hadamaden don. A ka jatew, ka fara o bee kan, a be ferew don minnu b'a to a te dese mogo la ten. Yann'u be se dugu kono, a ko Cewolo ma :

- I garijega ka bon nka f'i k'a jini ka mogow kanu. N'an sera ne ka so, n be fen do jira i la, ka fen do d'i ma, taalen jefef, n be balo la wo, n te balo la wo, i ben'a faamu. Cewolo tun b'a fe ka sagan donnin.

A ye cekoroba pininka :

- dugu yoro ka jan tugun wa ?

- an to man jan. N'an ye kulunin in jigin sisan, i be dugu ye kulu jukoro. E saggana wa, i korotolen don ne ka fen folenw na wa ?

Negeba ni Cewolo ye donnin taama, u je dara dugu kan. Numuso ye dugunin ye min sigira numuw fe a meenna. Folo numuw tun be nege bo yen kulu galaka la. U tora o taakasegin na ka laban ka yen ke dugu ye.

Negeba taara ni Cewolo ye a ka joso folo kono, ka faamuya damado di Cesama denke ma. O kunnafoniw ma teme a tulo kan, u y'a sewa, ka joko kanu don a ni na. O diyara Negeba ye bawo a yere bolo sisan, a bena se ka Cewolo lafaamuya hadamadenya taasiraw la, ka Cesama ni Dasun ka baara nogoya, ka do bo u ka hami na, n'o ye ka ben don baden fila ni jogon ce, bawo u siranna kunnangoya je.

Negeba b'a don ko n'a tora Cesama ni Dasun ma, u mana fura fen o fen tobi ko Cewolo k'a min ani a ka ko a la, a te son, Negeba y'a ke n'a yere togo ye ka furakuru damadow di Cewolo ma, k'u kecogo fo a ye.

O don bilasirali diyara, Cewolo ni Negeba ma faama jogon ma. O wale diyara Cesama

ye bawo sira don, min be se ka yelema don
a denke jogo la. Ko bee ye jigiya ye, Cesama
y'a jigi da Ngeba kan.

*

* *

Jesusa ka bilakoroya daminenen, a be
taa ni baw ye gennyoro la. A y'a sebe don
bagen ma. N'a be dugu kono waati min, a te
dese tulongon na. Tuma bee Cesama ka
du falen denmisenw na, n'o ye Jesusa
nofejama ye. Nka u si tun te son u ni Cewolo
ne ka ke naani ye kene kelen kan.

Cewolo be koro cogo min, doonin-doonin, a
be ka hakili soro, keleya min tun b'a la ka
jesin a dogoke ma a ye do bo o la. A be
Jesusa bila a ka ciw la. Waati dow yere
kono a be taa kungo yaala ni wuluw ye. O
bee tun ka di Jesusa ni Cesama ni Dasun
ye. Fen o fen tun be se k'a yelema in barika,
u y'o ferew tige. U be Jesusa laadi, a k'i
madon a koroke la. A ka mogo kele, mogo o
mogo mana bila Cewolo la. A y'o caman ke
fo Cewolo tulo donna a dow la. O kera
sababu ye Cewolo ka do fara a dogoke

kanuni kan. Kenemagow y'a don ko tigi be
Cewolo la, ko benbaliya te dogo ni koro ce.

Don do la, Cewolo kelen sigilen tun don
dukenema, Jesusa nan'i sigi a dafe. A folo
ko Jesusa ma :

- Mun kera n'i ma taa i tongoonw nefe ?

- U fetulon be ka ne tooro, tuma bee do be
kuma do fo e ma.

A k'a dogoke ma :

- Magow ka kuma kan'i tooro. Taa tulon ke
i filanw fe.

Cewolo miiri la, a dogoke b'a fe ka do were
don a ni dalakorokaw cela kan. A ko dogoke
ma:

- Ne ni n filanw tun be tulon ke. U nan'a
ke lagonikumaw ni neniniw ye, ko ne ce ka
jugu ko ne suruku, ko ne woronin. Kabini n te
fen fo, kan'a ke damateme ye. Ne ba tun t'a
fe fewu ne ka kele ke. Nka ko mana diya
cogo o cogo, n'a nege bora, a be goya. A ma
ne min ko a ker'o ye. Ni min y'a ke n na, an
b'an ke tongoon kan, wa o tigi be dugumasara
ce. An tora ten, bee nana k'i mabo ne na. Ne
tocogo file n kelen na. I ta kana ke ne ta si
ye. Taa tulonke i tongoonw fe.

Jesusa ye nin da koroke ka kuma kan.

- Ne te son mago si ka gari tige e la n
pɛna. Ni mago o mago y'o ke, fosi t'an fara
kele ko.

- Kana kele ke mago fe k'a tigi kan be ne
ma. Do be se k'i bana don do. O n'a jogona
fanga te e la folo.

Jesuma y'i to o la ka nin nininkali ke
Cewolo la :

- O ! E be to ka taa si dugu do la, mun na
e ni ne te taa jogon fe ?

- Yen yoro ka jan e ma. E te se k'a taama.

- N koro, ne be se k'a taama, fosi te ne
senw na. N'i be taa yen don were, an be
taa jogon fe.

- N dogo, n y'a men, i laben don do la an
be taa jogon fe.

U b'u ka baro la tuma min, Cesama sera.
A y'a ke i ko a je t'u la. A ye min ye, o
diyara ye fo k'a dama teme. A donna k'a ka
nisondiya jira a muso Dasun na ; u fila bee
hakili kera kelen ye. A ma men, o kelen ko,
Cesama taara Negeba fo k'a fo a ye ka joyoro
yera. A ye min ye, a y'o jefo a ye.

Tile damado temena, Dasun je be mun
na? Furakuru saba be Jesuma bolo k'a ko
tobi a ye, ko Cewolo ko ten. Dasun dabali

banna. Kabini waati jumen Cewolo be fura bo
mogow ye. A benn'a ma, ale yere tun be jiri
ninu don. A ye Jesuma nininka :

- I koro ke ko nin ye mun fura ye ?

- A ko k'a be mago kolo geleya ?

- A kan'i ke kekekela be de.

Jesuma y'a kodon ka teme a ka sira fe.
Dasun y'a taato laje, a ma dan soro yelama
in na. Cewolo ka yelama in na. Nka a
nisondiya kosebe fo ka koroto Cesama nani
na a ka nin ko kura in jefo a ye, walasa a ka
d'a la tuguni ko denke fila ka jogonkanu ye
tije ye, k'u ka balimaya be ka sinsin
kopuman.

Cesama be ka koro, Dasun fana kerebete.
Do be ka fara u denw kan, u kundama n'u
hakili. Musoma furula. Cewolo ni Jesuma be
ga baaraw ke jogon fe, u be jogon faamu. U
ce geleya dogoyara kosebe.

Min ye du here ye, do farala o kan, jo be
soro san o san, baganw fana bugunna. Here
cayara Cesama dara a ka kunnandiya la. A
sonna Negeba ye, bawo Negeba tun ye fen o
fen fo, Cesama tun y'a caman ye a je na.
Denw ka benbaliya dogoyara, soro min tun
kofora k'o ke Cewolo kuntere ye, o tun be ka

waleya, Cewolo tun be ka donniya jini Negeba yere kerefe. Tuma caman Cewolo n'a dogoke Jlesuma tun be Negeba segere jogon fe. Waatiw kera Cewolo tun be dogokun ban ka don dogokun na Negeba ka so.

*

* *

Dalakoro dugu kono, bee be bee ka ko kalama. Cewolo ka ko tun dogolen te mogo si la. A filankew y'a mine ni juguya min ye, fen ma se ka bo o la. Nka o m'u bali k'a ka kow kolosi dugu kono. U y'a jini k'a don fen min b'a ni Negeba ce. A filanw kelen k'o don, u siranna. Bee k'o n'a y'o donniya soro Dalakoro ta tinenen be k'o ye.

Bolobirijena te galo ye bali. Dalakorokaw siranna min ne, o kera. Negeba y'a kono jeya Cewolo ye, a ye Cewolo mine i k'a woloden, bawo cema tun t'a denw na. A bolofenw joro tun b'a la n'a kera safen ye don min. A ye Cewolo k'a jigi ye, a ka jow jigi, a ka donniya jigi.

An-taga-an-taga laban ye boli ye. Cewolo ka ko ye sigiyoro fo a filanw n'a k'a fo denwolomusow la. Ko dilan te galaki ne.

Dugumogow y'u hakili munumunu ka keje, fere ma soro Cewolo ka ko la. Negeba jogon tun te, o ka mogo labenen te ke fen were ye siranrefen ko. Cewolo kera siranrefen ye Dalakoro kono.

Janfa te suda. Cewolo filanke mogo wolonwula y'u da jogon ko don do wula, Cewolo kelen ka Numuso sira mine k'a be taa bo a terike Negeba ye, u tugura a ko, taama te, boli te. U be kun a la waati min, u ye donnin ke bawo u tun yoro janyara Dalakoro la. U sago kera u ye bawo u y'a jini u ka Cewolo soro kungo kono, seere kana ke u ka jogonkunben kene kan.

Folo min sera Cewolo ma, o y'i ke a kan a kofe k'a bolo fila dere a kerew la. Cewolo k'a b'a ko munu k'a laje filanan ser'a ma ni tege jenama ye. O y'a tige a ne kan, fo ka fin don a ne na. O waati kono, tow fana sera. Mankan cayara. Cewolo k'u ma :

- An ka ce kelen-kelen, an kan'a ke jenna ye. An be jogon don Dalakoro kono.

Do y'a dalamine.

- An be jogon don ke, folo tun ye folo ye, bi ta de be jate. A' y'a bila, a be min fe o ka ke, an ka jogon mine kelen-kelen.

Cɛwɔɔ k'u ma tuguni.

- Bolili t'a la, ni min ye min faga, a banna fana.

- o bɛ ten, an bɛ ɲɔɔn na bi, fo dɔ k'a fɔ a da la ko se kɛra ale la.

Cɛwɔɔ ko fana :

- A' tɛ ɲɔɔn dɛmɛ k'a n bin fana.

O fɔɔn, bilakasuma ma y'a la, kɛrɛnin daminɛna, jantɛɛ ni kɛrɛnin ye cɛw bila ɲɔɔn na. Cɛwɔɔ ni fɔɔ min y'a don, a y'o cɛ balawu ka bɔ dugukolo kan ; a y'a sen seri n'a ye tuma min, cɛkule bɔra. Cɛwɔɔ ye kamalen digi duguma ; a bintɔ kulela, k'a bolo karila. Cɛwɔɔ y'a bila ka wuli k'i jɔ ko filanan ka na. Fɔɔ kɔni dalen tora n'a bolo karilen ye.

Cɛwɔɔ kɛɛɲɔɔnw y'u ɲɛw don-don ɲɔɔn na. Min fɔɔ nana i curon Cɛwɔɔ kan, o y'i yɛrɛ kɛ cɛ ye ka bɔ k'i jɔ kɔ ni Cɛwɔɔ ye cɛ ye, a ka se ale ma. Cɛwɔɔ ma fila kɛ a y'i ɲɛsin a welebaga ma. A se a ma, a ni a ka kamalennin ɲu ka bɔ duguma, o si ma teliya ni si ye. A y'a bolo kɔɔɔɔnw kɛ ka kamalennin fili. O taara bin a kun kan ni ɲunakan ye, min ye bɛɛ lasiran, bawo o ma

mankan bɔ o kɔ sango ka wuli ka bɔ a binyɔɔ la.

Kelen wɛrɛ y'i madon. Cɛwɔɔ n'o fana ye tɛɛ don. A kɛra i k'o sen tun tɛ duguma. Fila fɔɔ ta mɛɛna senna n'ale ta ye. Cɛwɔɔ y'ale t'a kɛrɛ la k'a saba bɛɛ la. Ale binnan kulela n'a kɔ ye. Cɛwɔɔ y'ale bila yen.

A wulilen k'i ɲɛsin naani tɔ ma, olu y'u ɲɛw wusu ɲɔɔn na. Cɛwɔɔ y'a ɲɛ bilɛn bɔ u la. Mɔɔɔ naani in si ma kɛ cɛ ye. U naani ye kɛnɛ minɛ k'u kunsin dugukɔɔna ma. O kɛra boli ye bawo Cɛwɔɔ y'u nɔ don, sunsunbolo tigɛɔn b'a bolo k'u ɔn.

Ko yɛrɛɲiniboli ni kɔfile tɛ bɛn; fo Dalakɔɔ kɔɔ, Cɛwɔɔ n'a ka sendiya bɛɛ, a ma se ka nin cɛ naani si kelen sɔɔ. U bɛ don dugu kɔɔ waati min, u senkan tun bɛ i ko sokulu senkan. Cɛ tɛ boli cɛ ɲɛ, o ye ɲɔɔn nɛɔnkan ye. Saba fɔɔ binna i ɲɛna, i t'i yɛrɛ ɲini mun na. Cɛwɔɔ ye cɛ wolonwula bugɔ nin cogo in na. A ma se ka ɲɛfɔ dugu kɔɔ, bawo maloyabako si tɛ nin bɔ.

Cɛwɔɔ n'a somogow ka miiriya kɛra kelen y'e nin janfa tɛmɛnɛn ko. U y'a don ko fɛn o fɛn mana se ka sɔɔ min bɛ Cɛwɔɔ daga bɔ u dala, o wale tɛna to keɔaliya la. Nka u ma

siran. Tjɛ don, do farala Cɛwɔlɔ ka mangoya kan .

Dalakɔɔ kɔɔ, do de farala dalakɔɔkaw fana ka siran kan Cɛwɔlɔ fan fɛ, Cɛwɔlɔ dara a yɛrɛ la nin ko kelen sababu la. O kama, a y'a kecogo yɛlɛma Dalakɔɔ kɔɔ. Fɔlɔ, a tun y'i mabɔ, a tɛ taama dugu kɔɔ. Sanga caman, a tun bɛ sigi u ka du kɔɔ walima n'a m'o kɛ, a tun bɛ taa Nɛgɛba fɛ yɛn. Kabini cɛw bolila a jɛ, a y'a yɛrɛ kɛ samiyɛlabo ye, a diyara minnu ye, olu b'a ye Dalakɔɔ kɔɔ a man di minnu ye, olu fana b'a ye dugu kɔɔ. A y'a kɛ, a bɛ yaala dugu kɔɔ waati min ka d'a ye. N'a ye dugu bolɔnw mine, a ni kamalen si tɛ kunbɛn. Cɛwɔlɔ ta kɛra dugu ye, mɔgo se ma kɛ o la fewu.

Cɛwɔlɔ ka sɛrɛ furukɛwaati nana se Dalakɔɔ kɔɔ. Bɛɛ ye maminnɛnpogotigi kelen-kelen sɔɔ fo Cɛwɔlɔ. Bɛɛ ye furu kɛ ka kɔn Cɛwɔlɔ jɛ. A ka farinya ye mangoya lase a ma, a ka cɛjuguya ye mangoya lase a ma. Dalakɔɔ n'a bonya, mɔgo si ma miiri siginjɔgɔnya ma, mɔgo si ma nata sɔɔ la k'a den di Cɛwɔlɔ ma.

Cɛsama, n'o ye Cɛwɔlɔ fa ye, a tun mana kɔnɔnafili, a tun b'a ka kɔnɔnafiliko fo Nɛgɛba de ye. A ye Cɛwɔlɔ ka musoko dajira Nɛgɛba la. Nɛgɛba tun ma denke sɔɔ, a den bɛɛ kɛra musomaninw ye, musomanin duuru. U bɛɛ tun taara u cɛla la. Jɛfɛn n'o ye lagare ye, o tun b'a ka npogotigiya diya la, tuma min Cɛwɔlɔ ka maminɛnpogotigko fɔra. Si binna a tɔmɔminɛn kɔɔ. O kɛra Cɛsama ka hami do nɔgɔyacogo. O wale kelen kɛra ka Nɛgɛba ka hami ban dijɛ kɔɔ.

Hami min tun bɛ Nɛgɛba la, o tun ye ciyɛntalako ye, denke min b'a ciyɛn ta, denke min b'a ka jow ta ciyɛn ye. O sɔɔla sa, k'o kɛ Cɛwɔlɔ ye.

Nɛgɛba wo, Cɛsama wo, nin mɔgo fila bɛɛ tun hamikun bɛ, bawo kɔɔ tun sera u mɔgo fila bɛɛ ma, hali ni Nɛgɛba de tun ka kɔɔ. U fila bɛɛ y'a jini ka kɔn saya jɛ. Ni Nɛgɛba ta tun nɔgɔyara, Cɛsama ta tun ye belebele fila ye, ka Cɛwɔlɔ kɛ ka furu kɛ joona ani ka maminɛnpogotigi sɔɔ jɛsuma fana ye, bawo, saya man jugu, a ko de ka jugu.

Fɛɛrɛw tigera o jɛsigili kɔɔ. Cɛkɔɔba fila ye kow lateliya ka Cɛwɔlɔ ni Jɛfɛn ka furu kɛ k'u di nɔgɔn ma. U ye fura min sɔɔ

dalakorokaw la, o kera Cewolo ka sigi Negeba fe yen Numuso la. O diyara Negeba n'a ka ciyentalala ye kosebe.

O feere kera sababu ye ka fan fila bee lafiya dalakorokaw ni Cewolo.

Dalakoro lafiyara, dalakorokaw y'u yere soro. Dugu diyara, bawo siran bora duguden bee dusukun na. Fiye kura cira Dalakoro. Dalakorokaw seginna u ko ka Cesama jate u do ye.

Cesama ta to man ca diye na bawo a si sera hake do ma. A te ban a denw na dalakorokaw koson. Cesama ma se ka jine a siginjogonw ka juguya ko, u ye juguya min ta ka se denw ma, bawo a denke fagako tun be dalakoroka dow hakili la, minnu wulila ka taa sira tige a la a taato a terike ka so.

Dalakorokaw ye kanujogonya banba ni Jlesuma ye. Jlesuma ma ban o ma, nka a ma son cogo si la ka yere bee di o kanujogonya ma. A y'a yere kolosi dalakorokaw ka hadamadenya la bawo janfa kelen min jsinna a koroke ma, o y'a tooro kosebe, ka d'a a te se ka jine o ko. A koroke y'a koroke ye, a tena ban a la k'a ko man di dalakorokaw ye.

Kow yecogo la, Cesama tun be here la, nomasa tun don bagan damadow tun b'a bolo. A tun hakili sigira nin ko damado fan fe. Joronanko kelen pe de tun be Cesama na nin waati. A tun be joro ni Jlesuma ka maminenpogotigiko ye, a k'a jini Dalakoro kono wa ? a k'a jini dugu were la wa ? A tora o la, o hakili filanfilan labanna ka taa maminemuso jini u kerefedugunin do la. O maminemuso ye Kanifen ye. Kanifen furula ka di Jlesuma ma. Jlesuma folo ye muso furu a filan bee je Dalakoro kono.

Cesama taara Kanifen jini yoro were, barisa a siranna a denw kana geleya soro a salen kofe. Ni furu diyara, a be mogow ka kelenya sinsin, nka n'a goyara, a be na ni tijeni ye, a be na ni nimisa ye, a be na ni balimafara ye. Siginjogonya la, a kele dow te ban.

Cesama ye geleya min ye a denw kunkan, a t'a fe kura ka fara o kan. Ni Jlesuma muso tun bora Dalakoro kono, u be se ka don Jlesuma na ka Cewolo kele. Cesama y'a jini k'o wale kunben. A siranna a denw fagali je. Jlesuma tora Dalakoro ni Kanifen ye k'a bangebaaw ladon, k'a janto u ka baganw na

ani ka forow sene. A y'a cesiri baaraw fe. Baaraw fana tono soroli kuntaala ma janya bawo fosi te cesiri bo. Cekoroba y'a bila yoro min, ale yere taara n'a ye o sira fe. Do be fara soro ni here kan cogo min, do be fara a kan ten. Dalakorokaw y'o kolosi ani ka da a la ko fen be Cesama ka du kono. Cesama yere tun te fosi pinina tugun fo n'o kera a denw ka jogonkanu n'u ka ben sinsinniye.

* *
*

Cewolo sigira n'a muso Jefen ye Numuso la fo ka taa se Negeba banni ma. Negeba y'a ciyen bee di Cewolo ma, ciyen min tun ko ka gelen a ma, o tun ye joso ye ani yeremarasafen minnu tun b'a ka ceso kono. O ye Cewolo kogo danniya siratige la.

Cewolo tolen Numuso, a muso jefen banger a ye. Den kera cemanin ye k'a togo da ko Jajiri. Jajiri bora a fa fe i Ko woro n'a faeren. U nana ka den filanan soro, cemanin tuguni ko togo da Negeba, Negeba ncinin. O fana bora Cewolo fe kosebe.

Cewolo ni Numusokaw ma se jogon ma sigi la. Numusokaw y'a ke u do ye barisa u

do de furulen don a ma. Cewolo fana y'a yere ke numusokaw do ye, u ka fosi te ke n'a sen ma y'o la.

Cewolo y'a ke waati ni waati, a be taa bo a somogow ye Dalakoro. A tun be yaala min ke dugu kono, a ma son o ma tugun. A m'a yere bo dalakorokaya la waati si, here ni heretana, fen o fen mana ke Dalakoro, ci tun be bila a ma, wa a tun be ye a kelen-kelen kene kan.

Cewolo ka Numusosigi ye mago ne a ye, bawo a kera sababu ye a ka caman faamu hadamadenya la. Caman bora a ka bisikiliw la.

Nka min fana yera, n'o kera Jefen joyoro ye, mogo te se k'a fo k'o jena bawo, Jefen sera k'a hakilina don a ce kun na walasa a hakili ka to a fa ka soro la. Kabini a b'a tulo ci a muso ka juguya ma fo a labanna ka jatemine k'o la. Hakili ma bo so ko. Jefen yere hakili be u ka yelema Dalakoro Negeba bannen, nka Cewolo ma son k'o sababu ke Jefen tun m'a naniya da kene kan, Cewolo k'a faamu.

*
* *

Kanifen fana y'i cesiri a ce Jlesuma nɔfe, gakoɔbaaraw ma bali baganladon ni forobaara la. O diyara Cesama ye kosebe Kanifen nana garijɛge denke la ko Nci. Nci wololi ye Cesama lafiya tuguni. Cɛwɔɔ nana Nci laje, Jefen fana nana. Nin beɛ benna Cesama ma a ka ga kɔɔ fo k'a fo a to ten. Cesama sago caman kera a ye dijɛso kɔɔ, a ma fen k'Ala ye, a ma fen di Ala ma.

Don do sɔgoma, Cesama dɛsɛra, a sayabana donn'a kan. A fari ma sɔn a ye tugun. A ye ci bila Cɛwɔɔ ma k'a hakilinaw jira a n'a dɔgɔke n'u balimamusu la. A y'i sinsin ben kan u ni jɔgɔn ce, u kana donda bila nafigiw ye, ni tufadenw ye jɔgɔn bila, kogo be perɛn, ni kogo perenna fen juguw be don, sulanterɛw, saw n'u jɔgɔnnaw. A y'a kanu fana Cɛwɔɔ ni dalakɔɔkaw ka ben, a kera sigifen ye Dalakɔɔ wo, a ma ke sigibaga ye wo, a k'a to u ta la.

A ma tɛmɛ dɔgɔkun kelen kan nin kuma kɔ, Cesama ye dijɛ to Dalakɔɔ kɔɔ. A ye yɔɔ to a denw n'u ba ye. Jlesuma de be sigida kow jɛdɔn, a b'u dɔn ka tɛmɛ a kɔɔke kan. Fa sara ka herɛ min to, ale de be o dɔn, sɔɔ hake, ale de b'o fana dɔn, bawo ale de

ye fenw ladon fo ka se nin waati ma. Jɔjiginɛw tun be yen, forow tun be yen, nka o si tɛ mɔgɔw jɛfa. Min be mɔgɔw jɛ mine, o ye baganw ye, misiw ni sagaw ni baw. Misi bi wɔɔɔ ni kɔ tun be werɛ kɔɔ, saga mugan ni kɔ ni ba tan ni kɔ tun tora.

Jefen y'a gan Cɛwɔɔ ko :

- An tɛ taa sigi Dalakɔɔ ciyen kunna. N'e tɛ yen Jlesuma tɛ se ka kow jɛnabɔ dɛ. E b'a dɔn dalakɔɔkaw b'aw juguya la.

Cɛwɔɔ ko :

- Nin tɛ kɔɔtɔko ye. Cɛkɔɔba sara nka ciyɛnkokuma fɔkun tɛ. Anw man ca, balimake fila ni balimamusu kelen. Ciyɛn tijɛkun tɛ.

- Taali tɛ kɔɔtɔko ye, n'a ma jɛ ko dutigiya sera ne ma n be taa Dalakɔɔ don do. Nka nin waati tɛ, bawo Jlesuma bolo be fenw ladonni na kabini bi ma se. An k'an dusu suma.

Cɛwɔɔ ni Jefen tora Numuso. Jefen ka kuma tɛ dabila. A y'i timinɛndiya Cɛwɔɔ nɔfe kerɛkerɛ yelemniko la Dalakɔɔ. Ko ka di, ko nege bolen ma fo. Jefen labanna ka se Cɛwɔɔ la. U ma san kelen sɔɔ, u nan'u sigi Dalakɔɔ.

***

Denbaya fila fara la jɔgɔn kan, denba fila farala jɔgɔn kan, kansinamusoya dabora. Ko cɛw kunko tɛ, o y'a kuntaala surun ko ye. Jɛfɛn ni Kanifɛn ka sigi kɛra kansinamusow ka sigi ye.

Ni musow ka sigi gɛleyara, fura si t'a la, cɛw fana ka sigi bɛ gɛleya, balimakɛw mana hakili sɔrɔ cogo o cogo. Denkokɛlɛ tɛ ban. Jɛfɛn nana Dalakɔrɔ n'a kɔnɔta ye. Cɛwɔlɔ sɔmina a ma, Jɛsɔma ni Kanifɛn tɛ fɛn dɔn o la.

Ni muso kɛra jɛnikɛla ye, a tɛ sinaya kɛ, kuma tɛ kansinamusoya ma. Muso fana bɛ tijɛni kɛ nɔgɔya la, n'a y'a jɛ ye cɛ kun.

Cɛ caman ka farin u cɛjɔgɔn bolo; nka u tɛ fosi ye u musow bolo. Cɛwɔlɔ tun ye siranɛfɛn ye dugu kɔnɔ, nka Jɛfɛn tun t'a ka farinya dɔ.

O de kɔnɔ, Jɛfɛn bɛna a ɲaniya da kɛnɛ kan panpanra. Ale de denw ka ca, ale de cɛ ye kɔrɔ ye, ni Jɛsɔma n'a musonin kelen n'a denkenin kelen Nci ka b'u senna. Jɛfɛn ni Kanifɛw ka kɛlɛw kɛra banbali ye. Cɛwɔlɔ se ma kɛ o la, Kuma tɛ Jɛsɔma. Cogo si la, u ma se u musow la walasa u ka bɛn sigi la, u kana kɛ yɛlɛfɛnw ye Dalakɔrɔ kɔnɔ.

Musow, kɛrɛnkɛrɛnɛnyɛ la Jɛfɛn, musow y'u bɔ dala, k'u kɛ dalakɔrɔkaw sago ye.

Dalakɔrɔkaw sago tɛ se ka kɛ Cɛsama sago ye, hali a su dalɛn. Ni Cɛsama tun y'a dɔn ko a kɔ tijɛni sababu bɛ bɔ ciyɛn na, a tun tɛ fɛn mara.

Dalakɔrɔkaw yɛlɛla Cɛwɔlɔ ma. Ni mɔgɔ min y'a ye ko Cɛwɔlɔ bɛ dugumɔgɔw kan ni cogo la, ka tila k'a ye k'ale de dɛsɛra nin ganin jɔgɔn na, mɔgɔw b'a fɔ u ni jɔgɔn cɛ ko cɛ tɛ.

Cɛwɔlɔ ni mɔgɔ si tun man di Dalakɔrɔ kɔnɔ. Hali n'a tun bɔra ka mɔgɔ sigilɛn sɔrɔ galaba kunna, a tun man'i jɛsin yɛn na k'a bɛ t'i sigi o fɛ, yanni a bɛ se yɛn, gala bɛ lankolonya. Mɔgɔ si t'i sigi k'a makɔnɔ.

Kow tora ten, ka gan, ka gan, jɛnabɔda t'a la. A kɛra i ko Cɛwɔlɔ ka taa dijɛ fɛ. Jɛfɛn ka juguya ye dukɔnɔna nege bɔ a la pewu-pewu. Barɔjɔgɔn t'a la dugu kɔnɔ. Kabini ka Cɛwɔlɔ dan, a ma teri sɔrɔ a filan ye, min fɛ, a bɛ se k'a hakilinaw falɛn-falɛn ka sira juman ta waati hadamadenya kɔnɔ.

Cɛwɔlɔ tora ten, ni dugu jɛra a kelen bɛ kungo minɛ hali ni sɛnkɛwaati tɛ. A bɛ tile kuuru-kɛɛrɛ kɛ a kelen . A bɛ don dɔw kɛ

misiw nɔfɛ ka jɛnafiɛn ni kɔnɔnafiɛli ni kɔnɔnagan gɛn ka bɔ a yɛrɛ nɔfɛ.

O kɛra dugumɔgɔw diyanyeko ye. Fo dɔw b'a fɔ ko Cɛwɔlɔ laban b'a yɛrɛ faga kungokolon kɔnɔ k'o sababu kɛ kɔnɔnafiɛli nɔ ye, Jɛfɛn ye kɔnɔnafiɛli min latigɛ a ma. Dɔw fana b'a fɔ n'a ma taa a kɔnfɛ, dalakɔrɔkaw tɛ jɛsuma. Ni cɛ kɛra fugari ye muso bolo, a ba si kɛ kungokolonyaala la ; n'i ko fɛn b'i bolo walima ko balrika b'i la, i bɛ mɔgɔ lasiran n'olu ye, i dun dɛsɛlɛn filɛ ka musonin kɛlɛn ka hasidiya n'a ka juguya baci ka bɔ a la walasa i dɔgɔkɛ n'a muso bɛ lafiya k'i yɛrɛ ka cɛya kunkɔrɔta.

Bi ma juguya bila diɛ kɔnɔ. Bɛnbaliya ye kɛlɛ ye mɔgɔ tɛ min kɔlɔlɔ hake dɔn. Bɛnbaliya min bɛ Jɛfɛn ni Kanifiɛn cɛ, o dalɛn kɛnɛ kan. Badenke fila ta bɛ duguma sunɔgɔ la. Dalakɔrɔka caman sago ye badenkɛw ka bɛnbaliya tasuma ka mɛnɛ, a ka kɛ balawu ye. Ni musow ma bɛn, a mɛɛn o mɛɛn, cɛw bɛ jɔgɔn kɔbila. Dalakɔrɔka dɔw sago ye Cɛwɔlɔ ni jɛsuma ka jɔgɔn kɔbila. N'o kɛra, jɔn b'a dɔn n'u ka du nafolo tɛna yoboyaba, kɔli ka bange, u ka so ka kɛ yekofila ye. Sigida bɛɛ n'a janiya juguman

n'a janiya juman fana. Min kɔni jɛlɛn tora dalakɔrɔkaw ma, o de kɛra Cɛwɔlɔ ka du yoboyabali ye.

* *
*

Cɛwɔlɔ ka du ma yɛlɛma bawo a kɔnɔmɔgɔw ma bɔ u cogo la.

Cɛwɔlɔ ma se ka musow ka bɛnbaliya mada sango k'a ban. jɛsuma tora a kɔrɔkɛ lajɛli la, bawo a miiri la, kɔrɔkɛ de ka kan ka fɛn fɔ. jɛsuma ka kɔlɔsili la, mankanw tun wulibaga tɛ mɔgɔ si ye Jɛfɛn kɔ.

jɛsuma y'a ta kɛ mɔjuni ye. A muso Kanifiɛn ta kɛra lamini ye, bawo bɛɛ jɛ bɛ tiɛ na, tiɛ fɔbaga dɛsɛra a fɔli la. Kanifiɛn ma fili a yɛrɛ ma cogo si la. O kama a tora a cɛ kɔfɛ, a fana y'a ta kɛ mɔjuni ye. Kanifiɛn b'a dɔn ko a cɛ jɛsuma bɛ k'a kɔrɔkɛ bɔnya. Mɔgɔ tɛ se ka fɔ k'a bɛ ka siran Cɛwɔlɔ bolɔfɛnw jɛ, jow ni baarajuguw.

Bɛnbaliya ye tiɛ ye. Du tora du tɔw cogo la, ga jɔsɛnw kɛrɛnnɛn don, wale labatolɛn don, sɛnɛw, dumuniw n'u jɔgɔnnaw tora u cogo la. Nka musow kɛra u tɛ bolo don jɔgɔn fɛ ga baara tɔw la. Kɛnɛya bɛ, bana

fana be. Cew ma se ka fu siri o dan na walasa du ka kelenya ka kisi sanga ni waati be.

Muso fila ka jogondamebaliya ye koba ye bawo ga barika dogoyali be bo yen na. Ni fiye bilara du kelenya la, o ye farali bolodalen ye. Ko mæen o mæen, benbaliya mana mæen du kono, o ye ga jolen ye a sen kelen kan. O be moggo joro kosobe.

Ga ci man di, bawo a cili togo ka bon, o be hadamaden kumasi ce. Cewolo n'a ka gadenw ma bo jogon na, u tora nin da kelen na. Jefen ye garijeye werew soro cemanin ni musomanin. Kanifen fana ye damado bange nka o tun te Jefen ta hake bo. U den folow korobayara o san damado kono. U sera magone ye. O n'a ta o ta, Jefen ma se ka falen ka do bo benbaliya sitane na.

Ni farali tun te siranjenfen ye, Nesuma tun be fara a koroke la, bawo moggo dow feteriya ka di de n'aw yoro ka jan jogon na u febalimaya fana be ten.. Nesuma n'a muso Kanifen n'u denw m'a don waati kelen min na u bena lafiya soro. Siran be hadamaden cogow yelama sango ni siran kuntaala jan

don, siran min be se ka ke dijelatige kuntaala siran ye.

U ka siran kun be. Cewolo ye donniyatigi ye, siranjenfen don. Jefen fa de ye Cewolo bolo don, n'o tun ye Negeba ye. Jefen fana ye do soro. A ka tulokungeleya be o jira, bawo a ma siran a furuke ne, furuke ma se k'a don a jenada fe walasa a k'a ka gatigiya ke nogoya la n'a badenke kelennin n'a muso n'u denw ye. Jefen ka tulokungeleya kera sababu ye k'a ce lagosi.

Jefen ni tun dalen don du nafolomafenw kan bawo, i ko a fa Negeba tun y'a fo, a fana y'a bila a kun na ko Cewolo garijeye n'ale yere kuntere de y'a ke ni baganw yiriwara ka se nin hake ma nin cogo la. Baganw yiriwara ke, nka dow de y'u labaara. O ko, baganw tun te olu togo la. O mana ban, badenw garijeye be jogon dafa. O be cogo min, du kelen mogow fana be ten. Diye kono, mogow be bo jogon nu ma.

* *
*

Sigi kono, ni Cewolo desera a muso Jefen na, k'a lasabali a ka fara a kansinamuso la,

Ɔesuma sera a muso Kanifen na. O de ye Kanifen muƆu, a kana Jefen laje fosi la; k'a to yen ko ni min bantuma sera, o be ban. Ni Jefen tun ni a numogoke t'a la, bawo numogoyatulon tun banna u ni Ɔogon ce Jefen yere sababu la, buranya tora Cewolo ni Kanifen ce. Cewolo tun malolen don bawo a yere tun b'a don ko Jefen be Kanifen dalapini waati bee la. Ale de ka kan ka fu siri o dan na. Nka, abada, ale ma se k'o ke.

Ko kera a te ban, an-taa-taa laban ye boli ye. Ɔesuma laban ye sira jini a koroke fe, a k'a to a ka taa cikebugu sigi u ka Ɔogon kanu yoro jan fe. Cewolo ma se k'o hakilina faamu, a y'o da koro were la, koro min te puman ye. Jefen tulo donnen o kuma na, a kelen k'a faamu ka ce diminna, a y'o fo ko juguya fo k'a don.

Cewolo ka faamuyali kera k'a dogoke y'a ka ceya jira, k'ale ka fugari jira, k'ale muso ka juguya jira. A ma fen fo dogoke ye. A digira a la. A y'a to a sonin koro. Kabin'o kera, Cewolo ni Ɔesuma ce kera nekumu ni nekumu ye fo Ɔesuma n'a muso ka kolosili ser'a ma. Yen de, u mogo fila bee y'a don ko kojugu kera.

Nka u fana tun sigilen don a kan kabini waati jan, k'a fo ko benbaliya in tun be laban ka bo dibi la ka da kene kan, ka bo musow ni Ɔogon ce ka don ce fila ni Ɔogon ce, badenke fila. U siranna kosebe, Ɔesuma n'a muso siranna. U bolila sa dalen je ka taa bo a foninen kan. Dan be muƆu na, Ɔesuma tun m'a dabo abada, a ka don a koroke gasi la abada. A miiriya tun ye k'a koroke doni jigin.

O de kera kojugu ye. N'o te Cewolo tun sigilen don k'a dogoke koro, ka konin k'a bolo bawu ye.

Don do Kanifen ko Ɔesuma ma :

- Koke nin ko in be ke cogo di ?

Ɔesuma k'a muso ma :

- Ne ye mun kojugu ke n koroke la ? Ne ma nin kojugu yoro ye. A be se k'a fo n ye ko n te taa. Ale de ye koro ye. Je sisili be mun je ale ni ne ce.

- ko be ka geleya don o don. N'a bolen te e donyoro la, a bora ne donyoro la a meenna, a be laban cogo o cogo, ne t'a don. E ma siran, ne sirannen don, n sirannen don bi, n sirannen don sinin. Kuma dow be yen da man kan ka se olu ma.

- E hakili be kuma jumɛnw na ?

Kanifɛn dabali banna a cɛ ka o pininkali la. A ko a cɛ ma o la :

- Fara koyi Kɔkɛ. N burankɛ tɛ mɔgo gansan ye, e b'o don, bɛɛ tun bɛ siran a fa nɛ. N burankɛ de y'a ciyɛn ta.

Ƴɛsuma k'a muso ma :

- Kanifɛn, e yɛrɛ bolo, ne ye mun kɛ, ne ye mun kɛ ? Fosi. Nin ko kun ye ciyɛn de ye, an fa sara ka nafolomafɛn minnu to, mankan in bɛɛ b'olu de nɔfɛ. Mɔgo min y'a latige, mɔgo wɛrɛ tɛ Nɛgeba kɔ. Nɛgeba de y'a fɔ, k'a don Cɛwɔlo kun na k'a garijɛgɛ ka bon. Ni Jɛfɛn tulo donnen kɛra o la, a tɛ nɛ cogo si la ni kele ma bange nin cogo la.

- N'o don, u k'a to an ka taa u ka to ni baganw ye. Ciyɛn ko ma se nin bɛɛ ma. Juguya bɛ kɛ bi, sinin hɛrɛ bɛ na. Nka a ka Ƴi an ka kuma nin benbaliya ka ban.

- Kuma tɛ nin ban koyi. Mɔgo tɛ Dalakɔrɔ bɛɛ kɔnɔ ni min bɛ se ka kuma ne kɔrɔkɛ fɛ. Bɛɛ de bɛ siran a nɛ, a ka bon o kɔ ka kɛ saya ye walima bana banbali dɔ ye. Ne hakili bɛ sisan ka taa an benna na ni nin kuma ye, u k'a deli, a ka sabali.

Ƴɛsuma nana k'i sara a kɔrɔkɛ la k'a bɛ taa u benna na. Cɛwɔlo ma ban nka a dɔgɔkɛ seginnen, a y'a jir'a la ko :

- E taara ne de feere tuguni an benna na kɛ ? Fo dɔ ka se ne ma ni manamanakan dɔ ye, n na kɔgo kɛ dɔ la. Ko n'i ma suw bugo nɛnamaw tɛ siran i nɛ.

- Ne bɛ taa e feere cogo di, kɔrɔ ? E tun t'a to ne ka bɔ e kɔrɔ ?

Cɛwɔlo ma sɔn ka kuma kuntaala janya a dɔgɔkɛ bolo. A nɔnkɔnmanɛn tora ten. Dɔgɔkɛ degunnen fana tora ten. A m'a don a bɛ min fɔ walasa kɔrɔkɛ bɛ kuma, u ka se ka Ƴogɔn faamu. A labanna ka wuli. A wulilen, kɔrɔkɛ y'a nɛ munu fan wɛrɛ fɛ walasa a kana Ƴɛsuma ye.

Jɛfɛn kɛlɛn ka Ƴɛsuma sɔnsorilɛn ye a kɔrɔkɛ dafɛ, a nisɔndiyara bawo a b'a don ko ni dɔ ma fara badɛnkɛ fila ka goya kan, fɛn tɛ na bɔ a la. A ka juguya, o de y'ale sago ye, bawo a bɛ min Ƴinina, sɔnni a bɛna o sɔrɔ.

O de kɔnɔ, a y'a cɛ pininka don dɔ su :

- Aw benna mun na, i n'i dɔgɔkɛ ? Aw ka kuma kuntaala ma janya yɛrɛ.

- Kuma 'kuntaala te se ka janya bawo
Jesuma b'a fe ka ne jegan, ne tena n
yere to a bolo. A b'a fe ka ne yaala lefe de
kono.

- Ee ! do wera te koyi ! musoko don,
Kanifen de kelen don k'a janamini k'a bila
nin sira jugu kan. N'a ma wuli k'a be taa
buguda sigi, a n'a wuli nanamunanamu.

- A to yen. N'ale jagan cekoroba b'a yere
to muso bolo, a be bo a ye minen ferelen
na, a te men. Ne ma fen wera fo, n'a sera
an benna na, olu ka se ne ma nin kuma
ye k'o de ye an ce kuma ye, n be n bolo
su a je na.

* *

*

Nin don ganna sa. Jafen denke filanan
Nageba ncini n'o y'a fa togoma ye, o ni
Kanifen denke Nci bilala jagan na. Nci tun ye
Kanifen denke folo ye, a tun ka koru ni
Nageba ye. Kele sorola Nageba ncini ka
jomaya fe ka jesin Nci ma. Kuma temena u
ni jagan ce, dogonin folo ye tge fa koroke la.
Koroke fana ma fila miiri. A` ye Nageba
lamaga kopuman. Jafen ko mun kera. A fana

y'a sen don kele la. Kele kera denkokela ye
kansinamuso fila ni jagan ce.

Jesuma ma son kele ma. A y'a muso
sorona. Muso sonna. Jafen ye Kanifen sigilen
to k'a tge sama a je kan, k'a be segin ni
tge ye tugun, Jesuma y'a bolo kunben.
Jafen kulela ko Jesuma y'ale bugo ka di a
muso Kanifen ma. Ala m'a ye, Kira m'a ye.

Kele ma dan soda la. Cewolo k'ale den te
bugo. A nan'o la ka n'i jo Jesuma kunna, k'i
jama-jama fo k'a daji tu Jesuma kun na.
Hali ehewu, Jesuma m'o ke k'a kunben. A
ko Jesuma te numogomuso bugo nin ko, a
folo n'a laban be ke nin ye.

Woyo tora senna, mogow b'a ke i ko u
temeto don, u be na lajeli la. Mogo te se ka
don sango k'i da bila kele in na. Dugumogo
bee be siran Cewolo n'a ka korotew je.
Mogow tora taakasegin na, Cewolo ni Jafen
segenna tuma min, mankan dara du kono. O
kera dugu tilalen ko.

Tile damado temena. Jesuma tun sera u
benna na. Nin sitane fana mankan sera u
benna na. Jesuma ni Cewolo bengew tun
banna ka to u kanimew ye. Kanimekew la
koroma fila wulila ka na soronani don. U

nana ka Cewolo deli k'a lasabali walasa a n'a dogoke ka segin jagon ma. U ye Jlesuma bila a ka yafa jini Cewolo ni Jefen fe, Kanifen fana k'o kelen ke.

Cewolo ni Jefen k'a fo k'u yafara Jlesuma ni Kanifen ma.

Da yafara, nka dusukun ma yafa. Dusu ma saniya, Jefen t'a b'a kono. Cewolo tena bo Jefen kofe. Kele ma ban, Jlesuma ni Kanifen n'u denw ta kera baara ye. U ka konin bee donna koro la k'o bee ke mankankakun ye. A ye k'u kana du bila k'u kan'u ka degun fo mogo ye. Aa ! Sigi dow ka gelen.

Jefen nana a ka kow damine. Jakuma t'a son koro bila. Cewolo te fen fo a muso ye. Kele were nana tige u ni jagon ce. Jefen ko tuguni fo a bolo ka da Kanifen kan. Nci tun be kene kan. Denmisen don tugun. Jefen y'o ke mankan were ye. Jajiri ni Negeba ni Cewolo yere sen donna a la. Ko ni Nci tora ten ko were be jigin a kono don were. Kele kera keleba ye, ko fo Nci ka du bila.

Nci ma bo sanfe. Nci ba n'a fa ko fo n'olu taara o la. Cewolo m'o dayoro soro a fari la. A ko Jlesuma t'o jaabi jagon fo a koro ma.

Sogo kumunen kogo labo man go. Fura te saya la koyi : n'a sera f'a ka ke. Donnin don goman kera Jlesuma ta in ye. A fana y'i sigi k'a makono. A bone ka jigin bee k'i yere soro.

Nin mankan ko, dogokun be dafa tuma min ntumu donna Jlesuma na. Kanifen y'a don ko kele y'ale ce dun. Kow teliyara jagon ko, Jlesuma tolila f'a kasa be men dugu fan do fe. Dugu mogo bee ko bonni kasa don.

Ni forotigi ka jiri tigeta folola siw la, forokonajiri tow be siran: Dalakorokaw siranna kabini Jlesuma ma sa. Bee sigira n'a kibarun ye, Jlesuma labanna ka dije to a ka banna tile tan ni kelen. Jlesuma kera ka mogow laadi, ni laadili te fila ye.

Ni Jlesuma ni Kanifen k'olu be taa u den nofe, Cewolo ye sira d'u ma. U ka taa yoro min ka d'u ye. Nci ye sira jini a ba Kanifen fe. Kanifen b'a don fen min b'u sigili la Dalakoro. U ka taa ka yoro to Jefen ye, o de bennen don. Kanifen be kasi cogo min, a be kasi ten. Jlesuma sara, o ta banna, nka a dimi ka bon. A denke bena taa, dije fe, ko kelen in de fana nana n'o ye. Dimi b'a kan, joro b'a la. O la, Nci ka taa min mana k'a garijegge ye, a k'a wasa don o la. Nci taara

Ƴamakɔɔ. Ƴamakɔɔ ye dugubakɔɔna ye. Duguba ni cikɛdugu tɛ kelen ye. Ƴamakɔɔ tɛ i ko Dalakɔɔ. Nci ni dusu de bɔra Dalakɔɔ. A b'a fɛ Ƴamakɔɔ ka diy'a la. Denmisen tɛ tugun, a kɛra cɛ ye.

Nci ni wari ma se Ƴamakɔɔ. A ye kalo fɔlow kɛ baara minsɛnw na cogo min a bɛ balo. Tile-kelen-baara kɛra a ka kɛtaw ye, a mana bɔgɔbaara sɔɔ, a b'ɔ kɛ tilema fɛ. Samiyɛ mana se, a bɛ forobaaraw kɛ. Mɔgɔ m'a ye manamanawale la min b'a lagosi. N'i si bɛ hake min na, i b'o wale de kɛ. Kalo caman tɛmena, Nci ye caman faamu Ƴamakɔɔ. A ka hakilijakabɔ kɔfɛ, a y'a kanu ka mɔbilibaara kɛ. Nci donna degedenya la mɔbiliboli la. A ye mɔbilibolila sɔɔ duurunin dɔ la a bɛ min dɛmen, min fana b'a kalan dɔɔnin-dɔɔnin mɔbili la.

* *

*

Dalakɔɔ ma wuli, nka jama caman y'u taayɔɔɔ jini. U siranna Cɛwɔlɔ jɛ, u siranna Jɛfɛn jɛ. Cɛwɔlɔ ni Jɛfɛn y'a kɛ i ko fiɛ yɛrɛ ma ci. Dɔnniya min b'u la, u tora k'a kalifa u denw na dɔɔnin-dɔɔnin, kɛrɛnkɛrɛnnɛnya la,

u y'a di u denkɛ fɔlɔ ma, n'o ye Jɔjiri ye. Jɔjiri tun ye taamaɔɔɔɔn sɔɔ. Nka a taamaɔɔɔɔnw ma caya fewu, ale de tun bɛ taama a filanw nɔfɛ kosɛbɛ. Mɔgɔw ma se ka farinya Cɛwɔlɔ la cogo min, u ma farinya Jɔjiri fana jɛ bawo ko sɔn tɛ pan, a den ka ŋunuma.

* *

*

Kanifɛn ma se ka mɛn Dalakɔɔ. Jɛfɛn ye min jini, Ala y'o k'a ye. Kanifɛn y'a yɛrɛ jini, n'a ma taa n'a denw ye, ale de ta ye nimisa ye don dɔ.

Taayɔɔɔ wɛrɛ ma kɛ kanifɛn na ; a ye Ƴamakɔɔ sɛgere k'a ka Nci yɔɔɔ jini. Duguba kɔɔ, mɔgɔ mago tɛ mɔgɔ la, mɔgɔw ka ca. O cayakojuɔ sababu la, mɔgɔ bɛ tunun duguba kɔɔ.

A bɛ na don min, Nci tun bɛ se a yɛrɛ kɔɔ, bawo a tun sera ka mɔbilibolisɛbɛn sɔɔ. A tun b'a bolo mine-mine duuruninw na tuma ni tuma. Ko caman jɔɔ tun t'a la. Kanifɛn nisɔndiyara Nci kɔɔ, bawo a ye ko minnu ye, o kama, a bɛ se ka fɔ k'a ka wolo ma kɛ gansan ye.

Nci tora bolomine-mine na fo ka na baara sabatilen soro gɔferenama ka baarada do la. O kera kura ye Nci ka dipelatige kono. A jatigike sewara o la, kuma te Kanifen yere ma.

O baarada fisayara Nci ma, ka fisaya Kanifen ma. O waati, hali u te miiri Dalakoro la. Jagokun sorola ka di kanifen ma, a b'a bolo yelema-yelema n'o ye. Kabini a b'o jagoninw ke duda la, fo kana jagokun bonya ka se dogoduguw joli ma. Ko n'i nan'a soro dugumogow be surukukasi la, i fana be surukuw ladege.

Kanifen ye Namakorokaw ladege. Duguba yere sigikan y'o ye. I b'i nemada tow taacogo n'u nacogo fe. N'i kera kalanden numan ye a be diya i la. Dow ta be diya fo k'a don k'a diyara. Ko diyakoju b'a goya bawo ko duman mana ke negebo ye, mogo b'u kodon a ma. Fo ka se nin waati in ma, Kanifen y'a cesiri bawo den tow, n'olu ye Nci badenw ye, olu be na fara u kan Namakoro. O don ka kan ka nesigi, ba miiri tora o la tuma bee.

O koson, a ko Nci ma nin don :

- Nci, mogo t'a fo baarakebali m'a a ka muso furu. I be yoro min bi, fosi t'i ni musofuru ce. I miiri, waati do sera de.

- N b'a don ko waati do sera. An ka waatinin makono. Ni n ye sojoyoronin soro, ni n sera ka kundonyoro soro, musofuruko be file ji nemajolen na.

O kuma diyara Kanifen ye, nka a m'a dusu mada kosebe. O de la, a ko Nci ma tuguni :

- Duguba be mogo tije de ! Furu be se ka ke ka sojo to senna. Dugu in kono bi, e jagon caman ye muso furu ka soro dugukolo te u bolo sango ka sojo damine. E be mun ko ?

- N te fosi ko. Min be se k'an ka sigi nogyo co, n be k'o feere de tige nin bee ye. Duguba kow be ke jagon nefe. E k'a to ne ma.

Kanifen tun hakilinata b'a kono, a denke kelen k'a tulo geleya, a ye musofuruko jigin ka da yen folo. Kanifen temena a ka dugutaa fe. Doonin-doonin be soro ka mara. Duguba kunko te ban sango woloba min kelen ka kan ka jo ni denkew ka furuko musaka bee ye.

Nka, don bee n'a dugujekan don. Nin don wula, baara jiginnen ko, Nci je be mun na ?

A sigilen ne be denmisennin do la, a be ka taama ka na du kono, ce do b'a nafe. Nci wulila k'i jo folo. A ne be mogo min na, a ma d'a la, a be mogo min don, n'o don. A kabakoyara. Ce in taamana ka n'i bolo don Nci bolo. O si la Nci ma d'a la fo ce k'a ma tuma min ko :

- Nci, i ka kene wa ? Baaro Kanifen be min? A ka kene ?

Nci fana y'a jaabi ko :

- E ! Jajiri, a kera di ? Ka bo min ? Baasi t'an na yan. Ma taara dogodugu do la. A te si yen. I sigi.

Jajiri y'i sigi, Nci k'a ji d'a ma a k'i min. Nci k'a ma :

- An ka foli ke sisan. An ka bakoroba dun, a ka kene kosebe ? Makoroba fana ka kene? Bese be yen ?

-Toro te ninnu si la, bese ka kene kosebe. Bese k'o k'aw fo yan.

- O diyar'an ye. I mana na lamakoro yan, i be tunun.

Duguba be mogo senw siri, hali taaliko te jigin i kono. Geleyaw be, nka o bese la, yan ka di mogow ye ; a kabako te faamu fewu.

Jajiri k'a dogoke ma :

- N'i be baara la, i t'i sen soro ngoya la. Nka o n'a ta o ta, i man kan k'i ban so la. E file sisan, i sera musofuru ma bawo i filan bese ye muso furu. Fo i ka taa muso furu.

Nci ye jajiri ka kuma faamu. O la, a k'a yere kono ko e fa ka ne faga, ne ka miiri so la, ko n be taa muso furu yen, n ma da o la.

Fadenma fila b'u ka baro la, donin-donin, duurunin mankan bora da la. Nci ko nin be soro Ma seginnen ye. A wulila k'a nesin da ma, Jajiri fana tugul'a ko. U y'a soro u ba don. U y'a ka minenw ladon so kono;

Foliw daminena Jajiri ni Kanifen ce, k'olu te ban. Nininkali ni nininkali, dugumogo kelen-kelen bese be nininka. O de ko, Jajiri ko Kanifen ma :

- N nana n ne d'aw kan, ka tile fila ke lamakorokaw fe.

- O te baasi ye.

Kanifen y'o ke ka Jajiri jaabi. A be se ka mun were da o kan. A ma fen were fo, baro kuntaala ma se ka janya. Mogo min ba n'i ma se ka ben furu kono, k'a fa ke k'i ce faga, i b'o tigi ye cogo di n'i ma siran. Kanifen siranna nka a keje were ma jigin a kono. A

sera ka wagiya ke ni, Jajiri ye. Teliya la, a k'a ma :

- Ne segennen don kojugu, mobili te to to anw na nin sira tihenew kan, n be taa n ko walasa n be lafiya. I n'i dogonin na jagon faamu.

I mana ke mogo kono faralen ye cogo o cogo, a ka gelen i ka jine i fa su ko. Kanifen ma se ka teme yoro min kan, Jajiri nani na, Nci fana ma se ka teme yen kan. Jajiri ka ko kera u mogo fila bee bolo degun ye. A ka segin joona, o de y'u fila bee sago ye. Dimin koro ma ban, a te surunya ka ban, kura kana fara o kan.

Jajiri nana ka tile fila ke, jehunu te se ka tige a la. U siranna togotije je. U siranna fana u kana na soro a ko. Jajiri ma geleya fan si soro lamakoro. A jatigiw y'a ladon kosebe, k'a bonya ani k'a karama. Walew ye Jajiri lamaloya fo k'a don. Min ker'a ye nin waati kunkunrunin kono, o y'a dabali ban. A hakili taara yoro jan. A kera i ko Nci n'a ba y'a dabo nin kama. Nka a ma ke Jajiri kelen ye, bawo a seginto, a sonna a sagonafenw na, somogow fana samana, jehawolomani fan si m'a k'a la.

Jajiri seginnen Dalakoro, a fa Cewolo y'a jininka :

- E numan nana ka bo lamakoro ?

- lamakorokaw b'aw fo, baaro Kanifen ni Nci ye. U be lafiya la, u be here la. Yeko be fo ban. Sama minnu nana, o be wasa ke:

- Nci ye muso furu yen wa.

- a ma muso furu nka a yere halaladu b'a bolo, a be k'o jo folo. A be baara la tubabubaarada do la. Ale de be o baarada jemogo ka mobili boli. Baaro, o be dogodugutaa la. A be jago la. U ka soro b'u bo. U mogo fila bee hakili sigilen don. Yen ka fisa u ma kosebe.

Nin kuma donnen Jefen tulo la, a ye sanporon ci, k'a soro k'i kan to :

- E Jajiri ye fugariba de ye. Ka taa jigin fadenw kan, ka fadenw ka fenw mine ka n'i jo nin kalakalakanw foli la. Hali i te maloya donin. Kana to ka nin kumaw fo n sigiyoro la. Cewolo wo, Jajiri wo, u si ma fen fo. Nka u fila bee y'a don ko Jefen ka kele te ban.

* *
*

Kanifen n'a denke ma fosi faamu Jajiri ka nin taama na. U kɔni y'a ke fen bee ye fo numan, fo herɛ. Nka duguba konɔkow kelen don k'a sigibaa bee labɔ. O kama, Kanifen ni Nci hakili bɔra Jajiri ka tama kɔ. U y'u nesin u kuntilennakow ma. U tora ten, Kanifen ye Nci deme a ka sojɔ la fo k'a ban. A ka Nci bila a ka taa a dɔgɔke fila yɔrɔ jini u ka na sigi jɔgɔn kan, ka jɔgɔn ladon.

Nci ka musofuru ker'o la diyagoya ye. Kanifen ko k'u jatigike konumandon, k'u ce sinsin. O sira la, a y'a miiriya in fo Nci ye :

- A fo n'an tun ye jatigike denmuso Kadi jini furu la e ye, o tun te ke ko dafalen ye.

- Ma, Kadi to yen. Ne ye do laje, o ni ne bennen don ko la kaban.

- Ee ! Cenin, e tun t'a to ne ta in na baa ! Kuma bee ma na foli kama de. Ne be Mimi min ye i nofe, e muso te de. Ne ye min ye i nofe, e muso te de. Ne ye min y'a la, a senyanfan, o korɔ man di. Kadi laje, o de ka ni, o de b'an ni jatigike ce saniya. A ye belebele ke an ye dipelatige la.

- E ta ye ko Kadi ka furu walasa o ka ke walenumandon wale ye ka taa jatigike fan fe. O te duguba sigikan ye. A be se ka ke

k'an ni jatigike ce tijeni be bo nin furu la bawo n'a mana sabati, o be ke di ? An ce be se ka geleya.

Kanifen m'a donyoro ye a denke la tugun, k'o sababu ke a ka faamuyali n'a ka kumaw ye. A ye denke jininka :

- N'an be Dalakoro, e ka furuko be ke tan ? n'i fa tun be balo la, e tun be lamakoro lasoro sango ka yelema tan fo ka ne dalakan soso ? Sabali. N je be min na, taamasiyen min be Mimi na, n'i ma fara, i te furu in ni si ta. A folen ye i ye nin ye. A fodon be na. An tena jɔgɔn ye, an ka kuma fo dorɔn. Waranin min ko k'a kun ci, nama t'o la.

O kera Kanifen ka kuma bannen ye. A m'a da don furukokuma na. Nci fari fagalen tora, a ma se ka wuli. Hakilina fila nan'a la. A ka ba sago ke wa, u ce ka sinsin walima a ka Mimi furu wa, o ye k'a si bila Ala ma. N'o kera a ka ko bannen y'o ye a ba bolo.

- Hadamaden te ke fosi ye a dakan ko. E de koson ne ye lamakoro soro. ne den de ye e ye. Ni Mimi de ka di e ye, a be diya ne fana ye. Duguba konosigi don.

Kanifen labanna ka nin fo Nci ye bawo a y'a don ko Nci ni mana da ko min kan f'o de ka ke. Ba ni den ce ka gelen.

Nci ma se ka fen da a ba ka nin kuma kan. I komi sojo banna. A tora a ka muso furu. Jatigike ye furuboloma jini ka Mimi ka furuko jenabo. Furu kera, kɔɔko mankan bee kera jatigike ka so. O kera ka jatigike walejumandon, a k'a don ko Nci mana fen o fen soro, ale de sababu don.

*

* *

Dijelatige la, nisondiyakow ni nisongoyakow be fo jɔɔɔn ko. N'o tun te, dijesosigi tun be goya kojugu. Nci ye mogo ye, a ka kow be mogo tow fana ta cogo la. Furu kera, o ye nisondiyako ye. Denwolo fana ye nisondiyako ye. Furu san kelen be dafa tuma min. Mimi banger denkenin na. O denkenin dira jatigike ma. O diyara u bee ye.

Jatigike togoma wololi ma san kelen soro ni mobili ye Nci keje fo a ye mogo fila faga. Olu somogow m'o yafa. A y'o kaso ke k'a ka baara tipe. O y'a diyagoya ka segin

duuruninboli ma tuguni. A suturala bawo Kanifen bolo b'a ko soro.

Ce wo, muso wo, n'i bolo b'i ko soro, kanubaa kuraw be soro i la. O ye dije josen do ye. Nafolo donin be. Kanifen bolo. Duguba sigi ye nata ye, bee nata dayelelen don. Kanifen meenna musogananya la. Nka u sominen ko wari b'a kun, u m'a to jesima na tun. Kanifen laban furula ce ma, kogelentigi, bawo a ka sariya tun ka gelen. A folola ko f'ale mana yelema. Nci ka du kono. Kanifen ma se k'o bali. Nci te se k'a da don o kuma na.

Nci fa kura ye du mine k'a kalaya palipali, a te mogo si to. O ye sigi goya du kono kosebe bawo Kanifen yere y'a yere jini a ce kura bolo. Ce te na ni dorome ye, a be dumuni woloma. Don do dumuni ma ke a sago ye, a wulila ka dukonmoggo bee dogoya k'a ta Nci la, ka se a muso Mimi ma, k'a dogoninw fara o kan, fo ka taa a bila Kanifen na. Kele be tipe Cekoroba bolo tuma min, o ye waati min n'a wulila k'a tege be se Kanifen ma. A don fitiri ma seli du n'a lamini na.

Cɛkɔrɔbɔ nan'i jɔ Kanifɛn kunna, a b'a pininka a dalakan na :

- I ko mun ? i da lamaga nin kɔ, n k'i ban sisan.

Kanifɛn ma fɛn fɔ. O fisayara a ma. Nka Nci wulila k'i kanto Cɛkɔrɔbɔ ma :

- An tɔɔrɔla an ka du kɔnɔ. Nin ye mun ye?

Nci ye kuma jɛsin nin cogo la a fa kura ma, k'i taama ka sin a ma. A sera cɛkɔrɔbɔ ma tuma min, a ko tuguni :

- E ko mun ? k'an ba kana kuma a denw ka du kɔnɔ. A bɛ kuma bi, a bɛ kuma sinin. I tɛgɛ ka se a ma, e n'a dɔn bi ko Ala ye kami jɛgɛn. E t'i yɛrɛ dɔn koyi.

Mankan wulila du kɔnɔ. Cɛkɔrɔbɔ ko .

- Dankadenw ye n bugɔ, muso jugu denw ye n bugɔ.

Nci n'a dɔgɔw ma fila kɛ tugun, u ye cɛkɔrɔbɔ talon-talon k'a bila nbeda kan ka don k'a ka minɛnw cɛ k'u seri a kan.

Kanifɛn ma dɔ da dɔ kan. Jama bɔra fan bɛɛ ka na mankan jɛpini. Silamɛw nato ka bɔ misiri la, olu mɔgɔ damadɔ y'u da juman don a ko la. U ye Nci n'a dɔgɔw deli bawo ko hali n'i bɛ nkalon tige ka furu dilan, i k'o

kɛ ni dalen don i ka silamɛya la. Cɛkɔrɔbaw y'u tɔɔrɔgɔnkɛ laadi kosɛbɛ. O ye kɛlɛ ban ten.

Kabini o don, cɛkɔrɔbɔ y'a dadonna-kumaw fana latɔmɔ. Nci ninnu fana y'a bila bonya minɛn kɔnɔ. Ko ni ko ma kɛ, ko tɛ dɔn.

Nka ka tipɛ fɔ, Nci ka kow ma se ka sabati Mimi furulen kɔ. A yɛrɛ ka jatɛmine y'o jir'a la. Waati caman, a hakili bɛ se a ba ka kuma fɔlen ma Mimi ka taamasiyɛn juguw la. A tora ka Mimi senw lajɛ, a b'u cogo sanga muso wɛrɛw ta ma. A nan'a ye k'a muso senw jɔgɔn man ca. A sɔnn'a ba ka kuma ma. Ko siyɛba tɛ fɛn jugu yuguyugu ka bila a den kɔrɔ.

- Nci ye taama daminɛ tere jugu lakari jini na, a y'a jɛfɔ Kanifɛn ye. O k'a ma, o taara ka dan kɛ. A ko Nci ma :

Nci, e ka di ne ye ka tɛmɛ n yɛrɛ kan. An filɛ kɛnɛ fɛn o fɛn kan nin ye, latigɛ kɛnɛ don. Ne t'a fɔ ko e nɔ don. Ne siranna, an kana tipɛ jɔgɔn ye. A bɛ kɛ di ? Ni bolo fununna, a tɛ da mɔgɔ wɛrɛ kan na ni bolotigi yɛrɛ tɛ. Nin ko ka gɛlen. Nka o t'an bali k'a jɛpini.

*

* *

Koro mana se, farikolo be ban, a te kenya tuma bee. Dalakoro koro, Cewolo farikolo banna kenya ma. Don te wele don na. Kabini farafinuraw be nini walasa Cewolo farikolo be se ka jo fo ka n'a ladonbagaw ke ka faamu ko faere were de ka kan ka tige cekoroba ye.

Kanifen n'a denw be lamakoro, yen ye jatigila jonjon ye. Jajiri delila ka na bo u ye. Tubabu furakeyoro jenama be kulu kunna ko Fonse, lamakoro fan do fe. Jajiri y'a fa Cewolo ce don do la ka n'a lada furakeliyoro la, dogotow k'a laje ani k'a furake. A sinna ni cekoroba ye yen, u k'a lada i koro. O bee de ko, Jajiri nana Kanifen kunnafoni a buranke lahalaya la k'a ladalen don Fonseba.

Kanifen n'a denw monena tugun. Nin fana be ke cogo di ? A te kun u la u ka ban Cewolo la. U y'a ladon ka dan u bere la. Ala y'a ke ladali ma ke ko kuntaala jan ye. Bana tun digira Cewolo la, bana ser'a la. Jajiri ni Nci seginna ni Cewolo su ye Dalakoro.

Ciyen tora, ciyen suguya fila. Jajiri de b'a fila bee kuma fo, napolomafenw ni mogomarasafenw. Mogomarasafen caman dira Jajiri ma. A fana kogora. Min ye

napolomafenw ye, olu tun ye u je ye, i n'a fo hadamadenya josenw b'a jira cogo min, u bee, Jajiri n'a dogonin, a badenw, ka fara Nci n'a badenw fana kan. Nka Jafen be balo la.

Cewolo banni ye Kanifen n'a denw hami tuguni kosebe, barisa mogo min sigira i sigi la, i be siran o tigi je. Nka Jajiri tun nan'u nafe lamakoro k'a don u ka dijelatige be da min na. U yecogo tun be se ka juguw fo sigiyoro la. Kanifen n'a denw tun ma lafiya ka da nin bee kan. Ko ni fen bilen y'i fa faga, n'i ye tonbilen ye, i be siran.

Sanw be teme jagon nafe cogo min hadamaden ka cogow fana be yelama. Denmisennamogow garijega be dayele, minnu si janfara, olu ta be don dibi la donin-donin, i ko wula mana se, fitiri dibi be tile yeelen dun cogo min fo k'a ban pewu ka yoro bee ke dibi ye, su dibi min be mogow siran. Nin waati, Kanifen garijega ye dogoya damine ka d'a si hake kan. Denw ma se k'a ka juru kun mine walasa denbaya be lahine nogoya la. Mankan cayara du koro.

Soro mana ban mogow bolo, kongo be na, benbaliya be na, woyo jagonjalaki ni kele te ban. Nci kononafilila, kuma te Kanifen ma.

Den tɔw tɛmɛna n'u sen fila ye ka taa tunga fɛ. Cɛkɔrɔba min tun ye Kanifen furu, o senna sumayara du kɔnɔ.

Kanifen garijɛgɛ dɔgɔyali faamuna jama fɛ, bawo dɔgɔɔ se tun t'a ye tugun k'a d'a si kɔrɔbayali kan. Kanifen m'o kɛ kojugu ye. Nci ka baarako min ma se ka jɛsɔrɔ sa, o ker'a bolo kabako ye. Ni fɛn b'i bolo waati min, i t'i hakili da ko caman kan, nka tɛgɛlankolonya mana na, i b'a jini ka gɛlɛya kun bɛɛ dɔn.

I komi Kanifen tun ye Mimi furuli lasa Nci ma, a y'a buranmuso tere kɛ gɛlɛya in nɔ ye, ka Nci garijɛgɛ sirili sababu k'o ye. Kanifen wo, Nci wo, u bɛɛ miiriya taara ko kelen na. Mimi ye kɔnɔjɛ damado wolo. Nka a ma se ka minen ta k'a bila minen kɔnɔ. Fɛn o fɛn, n'a mago b'o la, fo Kanifen walima Nci. O bɛɛ labanna ka kɛ degun ye du kɔnɔ. Ko kelen min ma bɛn fewu Kanifen ma, o de ye ko Mimi bɛ bɔ ka taa tile kuuru bɛɛ kɛ u ka so, a mago fosi tɛ du kɔnɔna na. A bɛ tilen yen bawo don bɛɛ dumuni tɛ nɔgɔya Nci ka du kɔnɔ. Tɔw bɛ tile kongɔ bolo, Mimi bɛ taa a kɔnɔ fa a faso la.

Du tijɛna, dilancogo fosi t'a la ni wari tɛ. Nci kɔnɔnafilila, a fura t'a bolo. A y'a jɛjini ka dɛsɛ, a m'a jɛ ye. A kɔnɔnafilila, a dabali banna pewu. A dama tɛmɛna fo nin don a k'a ba ma :

- Aa ! Ma, ne kɔnɔnafilila. N tun bɛ minnu ka mɔbili sɔrɔ ka boli tuma ni tuma, n tɛ o si sɔrɔ la tugun.

Kanifen k'a denke ma :

- ɛɛ ! Nci, kow tijɛna e bolo a mɛɛna. A tɛ dilan ten, an b'a la sa koyi. Ko bɛɛ ye kolɔsili ni jatɛminɛ ye. Mɔgɔ tɛ se ka to denmisɛnya la ka mɔgɔkɔrɔbaya dɔn, nka, i bɛ to mɔgɔkɔrɔbaya la ka denmisɛnya dɔn. Min ye ne niyɔrɔ ye dijɛ na, ne y'o sɔrɔ ka ban. Nin kɔnɔ, sisan, e b'a fɛ ka mun kelen kɛ ? I tɛ denmisɛn ye tugun. i ye cɛ de ye, denbayatigi.

Nci kun birilen tora. A y'a dɔn ka ba ma nkalon fo nka ni minen jɛgɛna fo k'a kɔnɔfɛn bɔn, mun tora, fo n'i ye fɛn wɛrɛ jini ka k'a kɔnɔ. Kanifen y'a denke jininka o de la. Denke y'a kun kɔrɔta, nka a ma se k'a jɛ jɔ a ba la. A k'a ma :

- Ma, ne hakilinata tun ye, ni n bɛ se ka taa Jɔjiri nɔfɛ an ka jɔgɔn faamu ciyɛnko

la. N'an ye jɔgɔn faamu, n bɛ misi damadɔ minɛ ka feere k'o wari kɛ ka duurunin kelen san walima sotarama kelen;

Kanifɛn y'a denke lamɛn fefewu. A k'a ma:

- Kolɔsili ye ko bɛɛ ye. E fililen don. N bɛ min fo i ye bi : Jɔjiri ye Cɛwɔlɔ si de ye. Cɛwɔlɔ sara nka a ma ban. Jɛfɛn bɛ yen. N tɛ kasi ni ye bi nka i k'a don k'i hakilinata in, a man ji. Da o la.

- O tuma, a bɛ se ka kɛ k'an niyɔrɔ tɛ ciyɛn na wa?

Nci y'a ba jininka ten. Ba fana k'a ma :

- Ciyɛn ye fɛn tijɛnen ye. Ni fɛn min tijɛna i ko ciyɛn, ne Kanifɛn bɛ n mabɔ o la. Ciyɛn de ye e fa faga. O kɔ, a bɛ fo fana ko dugukolo tɛ feere ka don nɛgɛ la cogo min, misi fana tɛ feere ka don nɛgɛ la. Nka kuma faamu kosɛbɛ, n'i tun bɛ se ka cogo wɛrɛ mafilɛ, o de ka ji, o de ka di ne Kanifɛn ye.

Nci ye Kanifɛn ka siran¹ ye. Nka a ma sanga jɛnama don a ba ka kuma na. A miiriya tor'a kɔnɔ. A tɛ kun a la a k'a fo a ba ye k'a bɛ taa ciyɛn jini. Ba ka kuma ma se

k'a fari faga. A m'o jira a ba la, nka Mimi furuli lasali min tun ker'a ma a ba fɛ, a hakili jiginna o la. Nka a bɛ kɛ cogo di, Nci tun kɔnɔnafilila ka se hake min ma, fosi tun tɛ se ka don a kun na. A ka ciyɛnko tun dawulilen tɛ keke kama fewu. A tun miiri la, nin da kelen pe de tun y'ale Nci bɔda ye nin don kama.

Nci n'a ba m'a kuma fo tugun. Nka o kɔrɔ tɛ ko Nci ye misifeereko bɔ a ma. A y'a ko bila a kunkɔrɔ.

* *
*

Dɔgɔkun damadɔ tɛmɛna. O ye Nci ka miiriya kɔgɔ kosɛbɛ a dusukun na. A y'a waleyali fɛɛrɛw sigi senkan a fɛrɛ ma. O de la, a wulila joona ka na ba fo i ko a bɛ deli k'a kɛ cogo min kɔrɔlen. A y'i sigi k'i kanto :

- Ne nin n terikɛ dɔ bɛna taa jɔgɔn fɛ Konowari tile damadɔ. I komi mɔgɔ b'i taayɔrɔ sago la, an miiri la an tɛ mɛɛn taama in na, tile wolonwula walima tile tan.

A ba k'a ma :

- O ye tijɛ ye kɛ, n'i bolitɔ don, i t'o fo an ye. I k'i sara i muso la yann'i bɛ taa. Ala ka

here k'aw je, Ala k'aw kisi. A dun fora ko yen man ni, a' y'aw yere kolosi.

Nci ye amina ke k'a ba jaabi ka soro ka wuli ka bo k'i sara Mimi na. A y'a ka taamaboronin ta.

Nci ma Konowari ye a je na. A danna Dalakoro. A ba ye min s'a ma co, a b'o sira kan. Yann'a be jigin Dalakoro, a folola a benna na.

A yeli diyar'a benkew ye fo k'a fo a to ten. U y'u balimamuso kibarun soro ka fara u bennin tow kan. U ye ba kelen faga Nci ye. U y'a ye cogo min, u y'a faamu ko Nci te lafiya la Jamakoro. Ni Nci te lafiya la, u balimamuso fana ma here soro. Benkew korotola Nci k'a dantige u ye.

Ko foli min be taala dugutigiso, dugutigiden ke kun te k'a kun da kogo la k'a b'o laje. Nci donna a benkew ka koro kan. O k'a ma :

- An y'i ye bi, a ka di wa ?

- Benke a ka di kosebe. Ne nana bo aw ye ten doron. I komi n b'a fe ka taa bo Dalakoro n koroke ye. N'an benna fo la, n be misi damado mine k'u feere. N b'o wari ke ka mobili kelen san.

- Nci, i ye kumaba fo nin ye. A kuma ye ne siran. Ne kelen miiriya joda te nin na. E te son ka wuli ka na ciyen nefe k'a soro i ni Kanifen ma ben a la.

Benke ka nin jaabi ye Nci fari faga. A tun hakili la k'a benkew tun benna don a fe. N'o tun kera, Kanifen tun be to a kelen na. Nka i komi a te noro ko la k'o dabila ten, janiya ma yigiyogo hali doronin. Benke koroba t'o don. A ye benke tow wele u ka na do fo Nci ka kuma na.

Kelen k'a ma :

- N'i ma fara, i te nin ciyenko ni si ta. Cewolo kera siranrefen ye Dalakoro n'a lamini na. Hali yan, bee siranna Cewolo je. Mogo ma se a la fo ka saya se a ma. Jafen min y'a muso ye, o ye Kanifen kele ciyen de nefe, fo u nana i fa faga. Fara ko la, ko ka far'i la. A to segen k'i faga, o ka fisa ni Jajiri walima Jafen k'i faga.

Nci y'a ta ke lamenni ye. A ma fen fo. Benke sabanan ko :

- An balimamuso ka d'an ye. E ka d'an ye fana. An koroke ye min fo, o ye tije ye. Nin ko bo i hakili la. Ni se tun b'an ye, an tun b'i deme, bawo a mana ke cogo o cogo,

sira don min b'an balimamuso lahine.
Jefen ni jɔjiri to ni misiw ye.

Nci k'a benkew ma :

- Ne y'aw ka kuma bæe men. N be si yan
bi. Sinin n be taa, n te se Dalakoro. Aw
balimamuso fana ma son. Aw ma son.
Kuma te o ko. O ko be to ten. N na feere
were tige.

Benkew k'o diyara u ye. U ye Nci fo,
barisa a sonna u ka kumaw ma.

*

* *

Nci bolen a benna na, a ma sira were jini
Dalakoro sira ko. A donna yen wula fe. A
taara moggo damado fo. A tun faamana yen
ma. Kabini a tun nana ni Cewolo su ye, a tun
ma segin Dalakoro, o tun be san saba, san
naani bo.

Su kolen, a koroke Jɔjiri y'a bisimila :

- Nci i bor'an kan, o diyar'an ye. Mun ko
be lamakoro ?

- Koro, baasi fan si te yen. Moggo kelen
hakili kelen. Ko jekafɔ ye daamu ye. Ne
nana n hakilila fo i ye an ka jɔgon bilasira.
Jɔjiri korotora a dogoke la. A k'a ma :

- Ni mogow ma kuma jɔgon jena, u te
jɔgon faamu. I hakilila fo Nci. Nci k'o la :

- N'an tun sera ka mobili kelen san k'o ke
duurunin ye walima sotarama, o tun be
fisaya. E yere ye u ye lamakoro, moggo
man kan ka fen f'i y'o la.

Jɔjiri k'a dogoke ma :

- Hakilila numan don. E dun k'an k'a mine
bolo jumen ma ?

- Ne miiriya tun ye, n'an sera ka misi
damado feere, an b'o wari ke mobilisongo
ye ke.

- Misi joli jɔgon ?

O jininkali ye Nci lafiya bawo a y'a faamu
k'a koroke kono jelen don, ko geleya te y'a ka
taama na i n'a fo a ba n'a balimaw tun y'a
geleyaw bisigi cogo min na. Nci k'a koroke
ma :

- Misi bi saba b'a ko bæe jenabo.

- O te baasi ye, ne be se k'a unhun lamine
sisan. Nka, n'o kera, o be ke jonmaya ye
ka taa an ba fan fe. A ka ji n k'a kuma
sar'a la.

- O ye tije ye. Mogokorobaw niyoro ka d'u
ma. N'o kera kuma caman te ke fosi la.

O su kelen, Jɔjiri ye misifeereko fo a ba ye. Ba y'a jira k'a man di a ye bawo ale ne te u niyoro la baganw na. Jɔjiri n'a ba benn'a kan ko ni mobili sanna Jɔjiri niyoro bee k'a la sanga ni waati bee. Nci be baara k'a la, nka a be dantigeli ke Jɔjiri ye.

Dugu jelen, Jɔjiri ye Nci wele kuma to la :

- Ayiwa, Nci baasi te misiw feereli la. Hali ni bi de ka d'i ye, an be taa misiw feere walasa i n'a wari ka taa Jamakoro, i b'i ka mobili san,

- Ni misiw sera ka feere bi, o ka di ne ye kosebe.

Jɔjiri y'a don ko Nci korotolen don misiw feereli la. Jɔjiri n'a ba ye min fo jogon ye, o tun ye walasa Nci ka segin a ko. N'a yere ma segin a ko, a yere ka ko pininen ye o ye.

Sibanto te laadilikan men. Jɔjiri ko Nci ma:

- Mobili mana san ka di e ma, o kow be nenabo cogo di ?

O Nininkali balala Nci la. Nka o si ma to a ka segin a ko. Gelaya min b'a kunna, o no be a ka seginbaliya la, nka dije ka di de, hali ni tegelankolon don.

Nci y'a ye k'ale ni mobili soroli to man jan. A y'i teliya k'a koroke pininka :

- E kan be ko jumenw nenaboli ma ? I miiriya bee fo walasa n k'u faamu.

Koroke k'a ma :

- O te baasi ye. Ni mobili be baara fo do ka di ne ma a wari la. Hali n'a kera kalo o kalo, musaka bee kelen ko, tono tilan kelen ka na di ne ma.

Nci m'o yoro nafa ye Jɔjiri ka kuma na. A k'o la a koroke ma :

- Fo ka se o bee ma wa ? Ne nato hakili ma se o yoro ma. N'e y'o fo, e t'a fe misiw ka feere. Were falen misi la, misi keme ni ko. An jogon misitigi te y'an lamini na. O misi bee be e de kelen ka mara kono, u be e de sago n'i dungon na. O bee la, i miiri be ne ka baarawari fana na. Aa ! Ne m'a nin faamu, n m'a kun don.

Nci kumana, a y'a hakilina fo. Nka a ma fo a foyoro la, a t'a koroke don. Kuma in digira Jɔjiri la fo a mænna a sigilen be, a ma se k'a dogonin jaabi. Nci nan'a yere feere Jɔjiri ma. Jɔjiri ye feereli kuncɛ ni nin ye :

- N y'i ka kuma faamu. Wuli an ka taa were la. I dogoke Negeba ncinin b'i deme ka taa ni misiw ye feereyoro la ;

Nci y'a don k'a ka kumaw ma ben Jajiri ma. Nci bolo, Jajiri ban t'a la barisa ciyen ye foroba ye, u bee ta don. A te se k'i sago k'a la ten. Nci ni Jajiri farala ngon na. A ma don k'a te se ka dimi don Cewalo ni Jafen den na, o dimi ka to bobaliya la.

* *
*

Kanifen y'a don ko Nci ye baara soro sotarama do la bawo Nci yere nanen y'o fo. Kanifen ye dugawu don a ye, Ala k'a ni mobilitigi kan ben. Mimi fana y'a don k'a ce ye baara sabatilen soro. O kelen du cogow yelmana tugun. Dumuni be soro, dunkafa nana, hakilisigi nana, kononafili banna pewu.

Dumuni be soro, dunkafa nana, hakilisigi nana, kononafili banna pewu.

Nci tun hakili ye k'a ka mobiliko dogo a ba n'a balimaw na. A miiri la, n'a fra Mimi ye, mago werew tulo be don a la, fo k'a lase Kanifen ma. Nci bolen Dalakoro a nato Namakoro, a ye fere tige cogo min a ka dukonmogow be d'a la ka bora Konowari. A ye fen dow san Namakoro sugu la k'olu ke

samaw ye. Bee dara Nci ka Konowasi taga o bamaw yelen la.

A ye tile damado ke ka mobiliko nenabo. Mobili ye boli damine o cogo la. A garijega wulila baara koro, soro be ke. O ye Nci nfejama caya. Mimi bocogo, ka fara denw bocogo kan, bee ta yelmana. Ko soro te dogo farikolo la.

Kanifen nana kabakoya yelma in barika bonyacogo la. A m'a don a be kunnafoni jonjon soro da kelen min na Nci ka kow la. A b'a denke don i k'a tege ci. Bawo fen o fen, ko o ko, n'a y'o mine, a t'o bila hali n'a ni de be to a la.

Kanifen siranna, a hamina.

Min tun ma deli ka ke fewu kabini Kanifen nana sigi Namakoro Nci kunkoro, o de kera. Nin don sagoma yoropinina donna Nci ka du koro ka foli ke, ka soro k'i kanto :

- Yan ye Nci ka du ye wa ?

Mimi y'a kun labo ka lamineni ke ko :

- Owo, yan don, ko mun ?

Doni be dunanke bolo. O jolen y'i kanto tuguni.

- Ne y'a benke de ye, n koromuso Kanifen be yan wa ?

Kanifen tulo don nin kumaw na, a yere bora k'i jo :

- N file nin ye. Ne dogonin jumen don ?

U y'u ke jogon kan. U fila bee b'a la :

- Faama kera, ee ! faama tun kera.

- Ee ! A tun kera faama ye. Mun ko be yan.

- Mun ko be so sa, ee ! Jiriba, nin diyara ne ye.

Mimi jolen tora ni ji minta ye, a be ka dunanke makono. Mimi tun ma deli k'a buranmuso sewalen ye nin cogo la. Kanifen k'a dogoke ma :

- Ji mine i buranmuso bolo, i k'i min i ka soro k'i dantige bawo ne ma d'a la ni e ka nin taama in ye gansan ye.

Jiriba k'a buranmuso ma :

- Koni i ce ma taa baara la kaban, barisa dugu te je ka dugubakonmoggo soro a ka so sango a mobilibililaw.

Kanifen m'a to Mimi ka kuma, a yere k'o la:

- Bi ma Nci bo. I ma fili. N'a bora tan, ni su te a te don. Hali ka na tilelafana dun, o te ke Nci fe. Kabako !

Balima fila donnen k'u sigi Kanifen ka so kono, ceman ko :

- Anw ye kuma do men so yen. An ma se ka da o la.

- O ye kuma jumen ye, Jiriba ?

- Nci bor'an fe yen k'a taato don a faso la ko n'a koroke Jajiri benna fo la, u be misi damado feere ka mobili san a ye. An kelen ko k'o s'a ma, f'a yere k'an ma k'e fana ma son a hakilinata ma. Anw de y'a men nin tile damado in na ko misiw feerela k'o wari di Nci ma. Korow fana ye ne bila ka na tije jini a kuma na.

Kanifen ye kuma ta a dogoke nefe :

- Aw ye min men so ne m'o men yan lamakoro. Nka ka kow kolosi i be faamuyali ke. Nci no be nin na koyi. Nci bakan kera yan k'a n'a mobilibilinogon do taato don Konowari. A seginna ni samaw ye. N ma somi barisa a donna n kan don do k'a ye baara sabatilen soro. N siranna yoro min je, o de file nin ye. Ko npogotigi sagonasin te bo a kogo la. Nci ma ne sago ke nin ye de.

Aa ! bi den. A je b'a kono ;

Jiriba tilara ko :

- Nci n'a koroke ma fara diya la bawo a ma son koroke hakilila ma.

Dalakoro n'a lamini bee sirannen don ni Nci ye.

U be sira mun na. Waranin min ko k'a kun ci, o kun be ci de, nama t'o la. Nci bora Mimi nefe waati min, n y'a s'a ma ka dese. A be son waati min, cogoya bee tihena a bolo. Ale te nesuma, anw fana te nesuma. A ka ban pewu bee k'a yere soro.

- Ayi Kanifen, Nci ye baara de di an bee lajelen ma sisan. N'a tun y'an ka kuma men, o tun ka ni. Nka n'a ma men, fo a temena nin sira fe, bee fana b'a don k'a jo don bawo a niyoro be ciyen in na, sisan, a benke bee ko k'a demen. U ko dimi fila te don u la. Ka fa faga, ko den fana be faga, o te ke. Ne cira n korow fe ka na min fo i ye, o de ye nin ye.

Kanifen ko Jiriba ma :

- Nci be k'a tulong ke a yere la. Si mana k'i la cogo o cogo, fi ka se a minecogo la, n'o te, i be ke don kelen su ye.

- E k'a to tan. An koni ten'an da fa mugu jalan n'i ka soro a jiginji t'an da.

Min kera, o be wasa ke. Mimi ta, fura be soro o la. Ne yere be se k'o ke ka soro n ma bo n sigino in na.

Nin kumaw diyara Kanifen ye. Balimaya ka di, dan si t'a diya la. Kanifen y'a jigi seme a balimaw na. A ye Mimi bila, fitiri surunyalen, a ka taa sotaramaw ka temesira la k'a ce wele. O don, Nci ka baara jiginna joona.

A donnen du koro, k'a je su Jiriba kan, a somina. A folola k'a ka jaabiw laben. Foliw banna tuma min, a benke ko :

- N nan'i tulo lasomi. N'i be wuli i ka wuli. Jajiri n'a ba kalikan de ye f'u k'a don i da, ka ciyenko k'a sababu ye.

Nci y'a ke tugubaanciya ye. A ko :

- Ciyenko, mun ciyenko ?

O pininkali ganna a ba la, o fana k'a ma :

- Aa ! Ni mobilibolila bee be e cogo in na, mago si den kana ke mobilibolila ye. I nkalontigela, i tugubaanci. E be se ka ke mago ye ? A ka di n na te tabila gansan na. Ne ka ko sa e ma, e benkew ka o kelen sa e ma, e m'o to yen. O ka ben tije ma. I y'a ke ceya la cogo min, n'i ye haron ye, i t'a fo an ye k'i taara a ke i miiriya ye gansan. E be mobilisan k'o dogo. O man bon dogoli ma fewu ? Ala la, e ma ke i fa ye, i ma surunya la hali donin. I ma nin jogo soro ne fana fe.

Nka e b'a ye i je na. Bone ye batigi ta ye, aw y'a kun don daga la, o te fo ba yere ko. I n'i subagaw be jagon na sa. Et fa ta tun ka kan k'e laadi.

Nci ma se k'a da do da do kan, bawo a ba de kumana, a ba de ye tije fo k'a ka mogolankolonya jo a la. A tun ye jaabi fen o fen laben, olu bee bora a kono.

Jiriba de k'a ma :

- N'an y'i to ninnu bolo, su man koro n'i ye. I ye tasuma sori an be senkoro. Anw de ko dimi donta bena caya anw n'an balimamuso ma, k'a ce faga ka tila k'u b'a den faga. An ma son. I be wari bo yoro o yoro, i be wari bo yen. Ko faamadenbugo ni sigi te ben. Jefen be saraka ni misi fin kelen ye, ka Jajiri mine ni misi bilen kelen ye.

U b'a ko lakali bee b'a men.

- Tereko ye tije ye wa ? A to Nci k'a muso mara, ninnu t'u denw ye ?

Jiriba tun mana meenyoro. Faamuya kelen, a ko dugu ma na je a be segin ;

Mogo n'i benkew ce, foko puman ka fisa ni foko jugu ye. Nci b'o don. Walasa ka do bo benkew ka dimi na, a ye Jiriba ta ka nan'a

ye a benna na. A selen, Jiriba ko Nci togo la, ka nana mobili jira a benkew la. O wale diyara u ye. U y'o ke bonya taamasiyen ye, o min ye hadamadenya josen ye mogo n'i koromamogow ce.

U ye fere tige misi fin ni misi bilen n'a jona walasa Nci kana men dugu kono. O ka ke tana ye. Nci ye sogo do taa. A taato Dalakoro ka taa mobili jira Jajiri ni Jefen ni tow la. A ye sogo do di u ma k'a y'o san sira la a nato. Saraka mineni tun dennen don Nci ka o wale la.

Hali ka ji min, Nci ma son o ma Dalakoro. Waatinin kera, a ye sira jini. Minen min be dun ka dunan to, o te kolosili minen ye. Nci y'a ye ko Jajiri n'a ba ma nisondiya kosebe. U ta b'u kono, a fana t'a b'a kono. A k'a yere kolosi, o de jagon te. Saraka bora ke, nka, a be fo ko saraka te mine a bodon.

* *
*

Jefen ni Jajiri n'u ka denbaya to ye tile duuru ke k'u pepinisogo dun. Jajiri falen o la tuma min, a wulila k'a be na Nci ka ko pepini

Ɓamakɔɔ. A y'i laben k'i yere bila sawura la, k'a kun fa samafagamugu la.

A cun Ɓamakɔɔ, a y'i sin Nci ka so. A selen bulon ma, a y'a ka kɛlanw ke ka don bulon kɔɔ a kɔkan. O benna Mimi temeto ma. O y'o ye. O kabakoyara a buranke la. Buranke tilalen Kanifen folila, a y'a dogoke ko nininka. O kunnafoniw for'a ye. A sigira ka waatinin ke Kanifen kɔɔ.

O waati janyara Kanifen jena, a janyara Mimi fana bolo. U fila kera i k'u ka don jɔɔɔn kɔɔ k'u hakilinata fo jɔɔɔn ye. Mimi fana folo y'a ta fo a ye, Jɔjiri ka bulonda sagocogo. Kanifen, o ja panna Jɔjiri yeli la. A ni fana siranna. A ko daga bonya o bonya, datugulan b'a la.

O waati kelen kɔɔ, Jɔjiri taara sotaramaw ka sira la. Nci kunbolen, a y'a bolo wuli a ye. Nci hakili la ko mogo gansan don min b'a fe ka sotarama ta. Nci surunyalen a la, a y'a don yoro min, a ja tigera parawu, fo a y'a bolo fila bo mobili walan na. Minnu be mobili kɔɔ, olu ye mankanba ci a la. A k'a koro ke ! a y'a dere ferenw kan goro ! O fana kera mankan were ye. A ko a koro ke k'a taa a je, a be mogow jigin sisan k'a soro du kɔɔ yen.

A kelen ka mogow jigin, a nan'a koro ke lamɛn. U taara jɔɔɔn ye Nci ka so kɔɔ, Jɔjiri ma fila ke, a ko :

- N nana kow laje, kuma koro folen to ye dalamaga ye.

Nci k'a ma :

- Ni segin kera a kan koro ni dogo ce o te baasi ye de.

- O ye tije ye, o te baasi ye. Misiw be di don min, ne tun ko soro tilan kelen be di ne ma. N nana n niyoro laje.

- An ma ben o kan fewu.

Jɔjiri ko :

- N be si, dugu mana je ka soro fen ma di ne ma mobili wari la, an be jɔɔɔn si don, kuma caman te ne fe.

Jɔjiri y'o fo ka wuli ka bo. Nci fana temena ka taa a ka mobili kɔɔ. A boto ye Mimi wele. O nanen, a y'a ni Jɔjiri ka kuma don a da, a ka taa a fo Kanifen ye ani k'u ka Jɔjiri wusu. O ma Nci bali ka wari di Mimi ma a ka taa siye kelen san k'a koro ke fana. Mimi y'a ce ka ciw ke u focogo la.

Ko mogo dalapinisan te fin koron na. Kanifen ko Nci ka wari do ke k'a koro ke bilasira. Nci y'o ke, nka Jɔjiri k'o ka dogo.

Fosi kelen tun te se ka Jajiri fa nin don, hali ni mobili yere tun dir'a ma.

*

* *

Sogoma, Nci taara Jajiri don dalakortaamobili kono, k'a lasigi mobilibolila yere kerefe. Nci ye yafa jini, ka foliw ke ka dugawu don Jajiri ye. Nci y'a karkake kalifa a mobilibolijogon na. A sorola ka taa a ka baara la.

Tile korotara ka se hake la tuma min, mobili wulila k'a kunda Dalakoro kan. A kera i ko mobili bena tila sira tilan kelen na waati min, u balala misiw la sira kurukun do la. Mobili donna misiw la ka laban ka bin ko fila bee ke, ka t'i jo a sen naani kunna. Mobilibolila bora ka jininkali ke ni fen ma ke taamana do la. Fen ma mogso soro kofela la. A bora min koro, fen y'o de soro. A seginnen ka na, a y'a soro, a kun birilen don.

Jama nan'a laje. U y'a soro ko Jajiri kan karila. U ye Jajiri lada kopuman k'a demedeme fo Dalakoro. O don kelen bee, Jajiri sukoya kera. Misi-bilen-saraka minena, wusulan ye Jajiri mine, mobili do donna ni

kibaru ye Jamakoro. Nci y'a men o la ko, ce min tun be mobilibolila kerefe, o fatura. A ye o fo a ba ye.

Jefen ma Jajiri saya dayoro soro a fari la. Don do, a ye fa bila a yere la ka na Jamakoro, a be na Kanifen kele. Jininkali ni jininkali. A ye Nci ye, o ka n'a bila so. Jefen donna ni kele ye ko Kanifen y'a den faga. Nci ye Jefen to mankan na ka wuli ka bo.

Jefen ko a ni Kanifen be jogon na. A ka be segin o don kelen. Nci ye faere tige ka mobili jini k'a bila o kono. A jora yen fo mobili ka wuli a jena. Mobili wulila tuma min, a taara baara la.

Misi fin kasira Jefen na. A be mobili min kono, ka taa o yelenna miniya fofoto kan. Mobili yelemana ni jama ye. Bee bor'a la fo Jefen.

Negeba ncinin ye Jajiri muso ta, ka denw fana ta. Ale ye laadilikan men.

A ma mogow ka kuma mine. O sira la, a wulila k'a karkake yoro jini Jamakoro. A ye dogokun kelen ke Nci fe Jamakoro. U ye jogon faamu ko caman na hali ciyen. Negeba da ma se mobiliko ma. A be segin

don min, Nci y'a se k'a ye, k'a se ke duden
bee ye.

Negɛba seginna a ka denbaya la here ni
baden na. Fadenya banna du kɔnɔ.

Ko ji lankolon te kumu. Ko bee gansan te.